

Bulletin 6

6. 6. 2022

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR
www.zdravotnickeodborny.cz

Hrdinové mezi námi

Nedá mi, abych nereagovala na nešťastnou událost, která se odehrála v tomto týdnu v Domově Alzheimer v Roztokách u Prahy. Díky obrovskému nasazení všech složek Integrovaného záchranného systému byly následkem zničujícího požáru „pouze“ dvě přímé oběti na životech. Přestože rodinám zemřelých seniorů toto konstatování moc nepomůže a jejich ztrátu nezmenší, opět se ukázalo, kde je bolavá pata v sociálních službách. Pod různými články na internetových stránkách mě rozzuřily některé diskuze, obzvláště ty kritizující personál zmíněného zařízení, který údajně opustil budovu před příjezdem záchranných složek.

Opustil? Jak bylo později zřejmo, odešly „obě dvě“ zaměstnankyně, které měly v době požáru službu, z budovy na příkaz dispečinku IZS, když před tím zajistily klienty uzavřením všech protipožárních dveří. Udělaly, co bylo v jejich silách. Jak by asi dvě ženy dokázaly dostat z budovy téměř šedesát zmatených klientů s různým stupněm demence?

Toto zařízení sice provozuje soukromý zřizovatel, ale to není důvod k odsouzení jeho personální politiky. My všichni, kteří v sociálních službách pracujeme, víme, jaká je personální si-

tuace. Pracovníků v přímé obslužné péči je málo, protože tento obor služeb pro obyvatelstvo nepatří ani mezi atraktivní, prestižní ani nejlépe placené. Studenti středních škol se sociálním zaměřením se po maturitě do těchto zařízení nehrnou, a to ani poté, co se s ním seznámili

S předsedou KDU-ČSL Marianem Jurečkou jednali předsedkyně Žitníková a předseda Engel o výši plateb za státní pojištění 25. května. Foto Úřad vlády

úvodník

v rámci praktické výuky, domluvené pro studenty školou.

Senioři, kteří v současnosti přicházejí do Domovů, již většinou potřebují nejen sociální péči – střechu nad hlavou, jídlo a občas nějaké kulturní vyžití, ale čím dál častěji i komplexní zdravotní péči, což mě vede ke zmínce o odborném zdravotnickém personálu. Poté co bylo zdevastováno a dehonestováno

Světluške Ondřejková – vizitka

Od dubna roku 2021 pracuji jako staniční sestra v Domově pro seniory ve Strakonici. Od roku 1990 jsem předsedkyní základní organizace v Domově pro osoby se zdravotním postižením Osek, jsem členkou krajské rady a od roku 2015 jsem členkou výkonné rady za Jihočeský kraj. Jsem vdaná, s manželem máme šest již dospělých dětí a osm vnoučat. Vzhledem k povaze mé práce svůj volný čas nejraději trávím v klidu s knihou v ruce, nebo vycházkou v přírodě....

vzdělávání na středních zdravotnických školách, vycházející absolventi do sociálních služeb opět nenastupují, protože „praktická sestra“ nesmí sloužit ve službě, aniž by na ni „dohlížela“ sestra všeobecná. Všichni víme, že všeobecných sester je v současnosti málo a většina z nich je ve věku 50+. Absolventky VOŠ nebo VŠ nejsou vychovávány jako sestry k lůžku, ale jako sestry specialistiky nebo manažerky. A kdo půjde k pacientům?

Ale to jsem se zase rozepsala. A původně jsem se pouze rozčílila nad neuctivými a hanlivými komentáři vůči personálu v sociálních službách. Jistě je psali ti, kteří o této náročné práci nemají ani ponětí.

Pro mě je hrdinou každý, který se této práci dobrovolně věnuje!

Bc. Světluške ONDREJKOVÁ,
členka výkonné rady OS
za Jihočeský kraj,
lanzova.sv@seznam.cz

obsah

Problémy zdravotnictví vládu nezajímají	
Bc. Dagmar Žitníková	str. 2
Varování před snížením plateb	
Bc. Dagmar Žitníková	str. 2
Odbory s vládou o platech	
Bc. Dagmar Žitníková	str. 4
Tisková konference OS a LOK	
PhDr. Marie Klířová	str. 5
Tisková zpráva OS a LOK	
	str. 6
Výkonná rada v květnu	
PhDr. Marie Klířová	str. 6
Jednání se slovenskými kolegy	
Mgr. Jana Hnyková	str. 7
Záchranáři s poslanci	
Martin Vostal	str. 8
Postavení ZZS v rámci IZS	
MUDr. Jiří Knor, Ph.D.	str. 9
Zkušenosti pražské ZZS	
Jakub Štětka	str. 10
Proč se zajímat o směřování zdravotnictví	
Vít Příbylík	str. 11
Nové sazby cestovních náhrad	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	str. 11
Třetí zvýšení důchodů	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	str. 11
S ministrem o hygienické službě	
Ing. Ivana Břeňková	str. 12
Novela zákona o sociálních službách	
Mgr. Jana Hnyková	str. 13
Leadership a vztahy na pracovišti	
Miroslav Vácha	str. 14
V těch botách se nedá chodit	
Barbora Vančurová	str. 14
Hledáme nového kolegu	str. 15
Jednání jihočeské KR	
Bc. Jan Šusta	str. 15
Komplikovaný Olomoucký kraj	
Mgr. Ladislav Kucharský	str. 16
Jednání zlínské KR	
Mgr. Marcela Holčáková	str. 16
Výlet po Vltavě a do zoo	
Bc. Jan Šusta	str. 16
Setkání v Sociálních službách Děčín	
Mgr. Jana Hnyková	str. 17
O zdravotnicích na evropské úrovni	
Ing. Ivana Břeňková	str. 18
Sbírka od 10. 4. do 31. 5. 2021	
JUDr. Hana Lisá	str. 19
Zvýšení náhrady za ztrátu na výdělku	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	str. 20
COVID-19 jako nemoc z povolání	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	str. 20

BULLETIN

Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky
Vydává v Praze
OSZSP ČR IČ 225509
v Nakladatelství Květa Dědovská.
Redaktorka PhDr. Marie Klířová
Adresa redakce: OSZSP ČR,
Koněvova 54/1107, 130 00 Praha 3,
telefon: 267 204 316,
fax: 222 718 211,
e-mail: klirova.marie@cmkos.cz,
internet: www.zdravotnickeodborny.cz

10. května

* Ve Zlíně jednala krajská rada Zlínského kraje za účasti místopředsedkyně OS Jany Hnykové. Probíraly se aktuální informace z lůžkových zdravotnických zařízení, zdravotnické záchrané služby, hygienické služby a sociálních služeb.

* Místopředseda Lubomír Francel se zúčastnil spolu s předsedkyní ZO FN Ostrava Zuzanou Sargovou dalšího on-line mezinárodního semináře k organizování a náboru nových členů.

11. května

* Na odborovém svazu zasedala sekce pracovníků hygienické služby, hlavním bodem programu byla centralizace krajských hygienických stanic. Zúčastnily se předsedkyně OS Dagmar Žitníková, místopředsedkyně Jana Hnyková a vedoucí právního a sociálního oddělení Ivana Břeňková.

12. května

* V domově seniorů v Humpolci pokračovalo jednání s vedením Senecury o kolektivní smlouvě. Zúčastnil se výbor ZO a za OS místopředsedkyně Jana Hnyková, vedoucí právního a sociálního oddělení Ivana Břeňková, právnička Štěpánka Řandová a regionální manažerka Jana Woffová.

* Místopředseda OS Lubomír Francel jednal s poskytovatelem programu evidence členů o nové verzi programu TREWIS ZO.

13. května

* V Rokycanské nemocnici a v Nemocnici Písek se z podnětu sekce nezdravotníků konalo setkání odborářů s předsedou ČMKOS Josefem Štěředulou a předsedkyní OS Dagmar Žitníkovou. Po besedách se zaměstnanci a odboráři byly přítomným prezentované nezdravotnické provozy. Cílem akce bylo připomenout, že v nemocnicích se o zázemí zdravotníků starají další profese, bez kterých by zdravotnická zařízení nemohla fungovat.

16. května

* Zasedala sekce nelékařských zdravotnických pracovníků, členky probíraly aktuální situaci v lůžkových zdravotnických zařízeních a vyjadřovaly se k předložené legislativě. Za OS se zúčastnil místopředseda Lubomír Francel.

* V Iris Hotelu Eden v Praze se uskutečnilo diskuzní fórum k novele zákona o sociálních službách. Za OS se zúčastnila místopředsedkyně Jana Hnyková.

* Předsedkyně OS Dagmar Žit-

Hrozící finanční problémy zdravotnictví vládní koalici nezajímají

Odbory se nevzdávají do posledních chvil, kdy je možné věci ovlivnit. Typickým příkladem jsou platby státu za jeho pojištěnce. Dlouhá léta jsme pravidelně chodili za politiky, vysvětlovali, navrhovali, žádali a protestovali. Když jsme se konečně dostali k částce, která se přiblížila k plathbě osob bez zdanitelných příjmů, tak přišla tafka.

Vláda premiéra Petra Fialy se naprosto nelogicky rozhodla, že ušetří právě na této položce.

Zdravotnictví bylo skokanem v úsporách. Oproti původně schválenému rozpočtu ministr financí sebral resortu zdravotnictví skoro 20 mld. Kč. Jedním škrtem, bez rozmyslu, po covidu, s uprchlíky z Ukrajiny v zádech, v personálně poddimenzovaném sektoru!? Nepochopitelný krok. Nepomohlo, že jsme se ohradili na tripartitě, bez odpovědi zůstal dopis poslancům, členové vlády nereagovali na kritické vystoupení předsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR na jednání poslaneckého zdravotního výboru.

Ani přesto jsme to nevzdali. Obrátili jsme se na předsedy koaličních stran.

Jediný z koalice, kdo má tro-

chu obavy o budoucí situaci ve zdravotnictví, je předseda KDU-ČSL Marian Jurečka, který odborům přislíbil, že se budou platbami za státní pojištěnce znovu zabývat. Částka by měla být dle jeho názoru vyšší (kolik neupřesnil), v návrhu zákona mu chybí možnost, aby vláda v nepříznivé situaci rozhodla o mimořádném zvýšení.

Předseda ODS Petr Fiala sdělil, že letos žádný problém nehrozí, má informace z pojišťoven a z terénu. Systém je nutné řešit, ale to je běh na dlouhou trať.

Předseda Starostů Vít Rakušan a zástupkyně Pirátů Olga Richterová si na schůzku o situaci ve zdravotnictví a o plat-

bách za státní pojištěnce, nenašli čas.

Na předsedkyni TOP 09 Markétu Pekarovou Adamovou čekáme.

Samozřejmě jsme také jednali s opozicí.

Hnutí ANO podporuje navýšení částky a požaduje jako minimum částku, kterou schválila jeho vláda pro letošní rok.

A jak to dopadne? Nemáme kříšťálovou kouli, ale víme, že důsledky snížení financí se musí projevit. Když nebudou v systému peníze, nebude na léčbu, nebude na zvýšení platů. Nejistota bude příčinou dalších odchodů zdravotníků a zaměstnanců.

Zdravotnictví je z hlediska ekonomiky oblast jako každá jiná. Nadstavbou je obětavost lidí a jejich empatie. Nic ovšem netrvá věčně, a to by si měli odpovědní uvědomit. Život je pestrý – dnes premiér či prominentní politik, zítra pacient...

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Předsedkyně Žitníková varovala poslance, že navržené úhrady sníží úroveň zdravotnictví

Ve středu 18. května v Poslanecké sněmovně jednal Výbor pro zdravotnictví. Jedním z hlavních bodů jednání byla novela zákona, kterou se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Předložená novela zákona je zásadní změnou, která velmi významně ovlivní příjmy zdravotních pojišťoven a druhotně určí možnosti výdajů finančních prostředků na úhrady za poskytnutou zdravotní péči. Za Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR se jednání jako hosté zúčastnili předsedkyně Dagmar Žitníková, místopředseda Lubomír Francel a vedoucí právního a sociálního oddělení Ivana Břeňková.

Problémů se v současné době potkává několik. Vláda ve státním rozpočtu na rok 2022 snížila částku na státní pojištěnce o 14 mld. Kč. V novele potřebuje toto snížení legislativně napravit. V podstatě

jde o to, že bývalá vláda premiéra Andreje Babiše na letošní rok platby o 14 mld. zvýšila. V současné době platí, že stát hradí zdravotním pojišťovnám za jednoho státního pojištěnce měsíčně 1967 Kč. Nová

vláda se rozhodla, že v rámci úspor zaplatí za státního pojištěnce stejnou částku, jak byla nastavena pro rok 2021. Vzhledem k nedostatku času a nutnosti provést změnu zákonem došlo k tomu, že nejbližší možný termín pro změnu zákona je až od 1. 7. 2022. A aby byla skutečně úspora ve výši 14. mld. Kč, tak se od 1. 7. letošního roku platba za státní pojištěnce snižuje o 400 Kč, tzn. na částku 1567 Kč.

Odbory návrh kritizovaly, oslovily kvůli němu premiéra, poslance, ministry. Upozorňovaly nejen na nutnost zachování kvalitní a dostupné zdravotní péče, ale také na potřebu zvýšit úhrady v souvislosti s válkou na Ukrajině a dopady nemoci COVID-19. Vláda, přestože věděla, že bude nutné zabezpečit péči o uprchlíky, trvala na svém.

Nyní tedy dochází k tomu, že jedním návrhem pro letošní rok platbu snižuje a současně ve druhé části návrhu upravuje platbu za

niková se zúčastnila jednání Rady ČMKOS, kde se projednávaly jak vnitroodborové záležitosti, tak sběr podpisů předsedy ČMKOS Josefa Středuly jako občanského kandidáta na funkci prezidenta republiky. Rada ČMKOS sběr podpisů podpořila.

* Na jednání Rady navázalo jednání předsedů odborových svazů veřejných služeb na téma změny platových tarifů pro zaměstnance ve veřejných službách. Stanovisko OS, že minimálním cílem úpravy platových tarifů má být kompenzovat inflaci, přednesla předsedkyně OS Dagmar Žitníková.

17. května

* Uskutečnilo se pravidelné zasedání regionálních manažerů a inspektorů BOZP na odborovém svazu. Zúčastnilo se celé vedení odborového svazu. Probírala se aktuální legislativa, situace ve zdravotnictví a v sociálních službách. Vedení OS byly předány informace z jednotlivých regionů.

* Odpoledne zasedal výbor sekce zdravotnických záchranných služeb, který se připravoval na jednání v poslaneckém podvýboru pro záchranné služby. Zúčastnilo se celé vedení OS.

* Jednání pražské krajské rady se zúčastnilo také vedení OS. Řešila se aktuální situace ve zdravotnictví a v sociálních službách na území Prahy. Byly předány informace z jednání RROS.

18. května

* Jednal poslanecký podvýbor pro záchranné služby, hlavním bodem programu byly předčasné odchody do důchodu bez krácení penzí. Zúčastnili se záchranáři z celé ČR a celé vedení odborového svazu.

* Odpoledne v Poslanecké sněmovně zasedal Výbor pro zdravotnictví, řešila se mimo jiné vládní novela zákona o pojistném na zdravotní pojištění, která upravuje platby státu za jeho pojištěnce. Na jednání výboru vystoupila předsedkyně OS Dagmar Žitníková. Jednání se dále účastnili místopředseda OS Lubomír Francel a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivana Břeňková.

19. května

* V Humpolci v domově seniorů se opět ke kolektivnímu vyjednávání sešlo vedení SeneCury se základní odborovou organizací a zástupkyněmi právního a sociálního oddělení OS Ivanou Břeňkovou a Štěpánkou Řandovou a regionální manažerkou Janou Woffovou.

Předsedkyně Žitníková varovala poslance, že navržené úhrady sníží úroveň zdravotnictví

pokračování ze strany 2

státní pojištěnce na rok 2023 a zavádí pravidelnou valorizaci plateb do budoucna. Mediálně to vláda ovšem prezentuje jinak, než to je ve skutečnosti.

Ministr financí Zbyněk Stanjura tvrdí, že pro příští rok vláda zvyšuje platby za státní pojištěnce o 10 mld. Konečný součet je ovšem takový, že oproti letošnímu roku budeme v mínusu o 4 mld. Kč. Bohužel nejde o to, aby se zdravotnictví rozvíjelo a pacienti měli jistotu, ale o to, že se úpravou platby zajistí v podstatě bazální fungování systému.

Jedna věc jsou pocity a druhá čísla, která hovoří jasně:

- V materiálu, který byl předložen poslancům na jednání Výboru pro zdravotnictví, je uvedeno, že vláda letos očekává deficit v hospodaření zdravotních pojišťoven ve výši 16 mld. Kč.

- V materiálu se konstatuje, že

pokud by pro příští rok vláda platby za státní pojištěnce nezvýšila, tak budou muset zdravotní pojišťovny snížit úhrady zdravotnickým zařízením o 4,5 %!

- Nově se navrhuje, aby stát platil od roku 2023 za své pojištěnce 1878 Kč. V tomto případě bude možné, aby se od nového roku zvýšily úhrady poskytovatelům o 1 %.

- Návrh je absurdní. Inflace je okolo 14,5 %. Poskytovatelé mají vysoké náklady na energie, neví se, kolik uprchlíků z Ukrajiny zůstane v České republice a bude vyžadovat zdravotní péči. Netušíme, jak nás na podzim ovlivní covid.

- V českém zdravotnictví chybí 3000 sester a lékařů.

- Platy sanitářů a mnoha dalších zdravotníků jsou stále nedůstojné. Kuchaři, uklízečky, vodo-hospodáři, THP pracovníci a další nezdravotníci už dva roky neměli žádné navýšení platů.

- Navýšit úhrady o jedno, ma-

ximálně dvě procenta požene zdravotnictví do extrémního rizika.

Předsedkyně OS Dagmar Žitníková ve svém vystoupení na jednání Výboru pro zdravotnictví k vládnímu návrhu výše uvedené skutečnosti poslancům připomněla. Připomněla také, že nemusí snižovat finanční prostředky do zdravotnictví. Finance vláda má. Záleží jen na tom, jak je rozdělí. Uvedla, že ministr financí Zbyněk Stanjura sice donekonečna zpakuje, že nemá peníze, ale skutečnost je jiná:

- Stát má rozpočet přes dva biliony korun.

- Daně se vybírají a ministr financí sdělil, že předpokládá, že se v letošním roce na daních vybere 100 mld. Kč navíc oproti původnímu předpokladu.

- Vše je otázkou politických priorit.

- Rozhodnutí o objemech finančních prostředků bude mít ovšem zásadní dopady. Bez peněz kvalitu a dostupnost zdravotní péče nelze udržet.

Předsedkyně OS Dagmar Žitníková v závěru svého vystoupení apelovala na poslance, kteří jsou lékaři nebo jinými zdravotníky a pracují ve zdravotnických zařízeních, aby nedovolili snížit úroveň českého zdravotnictví. Není k tomu jediný objektivní důvod mimo ideologické rozhodnutí.

Závěr jednání výboru byl, že se projednání novely zákona odsouvá na příští výbor. O konečné částce budou jednotlivé politické strany vést debatu.

A kolik by chtěly odbory a na co?

- Opakovaně navrhovaly, aby se platba za státní pojištěnce zvýšila na stejnou částku, jako platí osoby bez zdanitelných příjmů, a aby se na tento základ následně stanovil valorizační mechanismus.

- Finanční prostředky by měly být využité ke kultivaci systému, sjednocení úhrad, širšímu využití nových a dostupných léků a samozřejmě také k personální stabilizaci zdravotnictví.

- Důležitý je ten, komu je péče poskytována, a důležitý je i ten, kdo péči poskytuje nebo se stará o to, aby zařízení fungovala.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Foto Lubomír Francel

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková se spolu s místopředsdou OS Lubomírem Franclem sešli se zástupci pojišťovny ERGO, aby projednali možnou spolupráci.

23. května

* Zasedala krajská rada Kraje Vysočina za účasti místopředsdkyně OS Jany Hnykové, připravovala se na jednání na Krajském úřadu Kraje Vysočina, které se uskuteční 13. července. Projednaly se také aktuální informace z resortu zdravotnictví a sociálních služeb.

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsda OS Lubomír Francel se spolu s vedoucí ekonomického a organizačního oddělení a inspektorkou BOZP Šárkou Tikovskou sešli s odborným garantem projektu Národní program pro ozdravení populace České republiky profesorem Ing. Václavem Buncem, CSc., emeritním děkanem FTVS, aby projednali možné formy spolupráce.

24. května

* Místopředsdkyně OS Jana Hnyková se zúčastnila jednání s ředitelem Městské správy sociálních služeb v Mostě za účasti předsdkyně místní odborové organizace Jany Kudové. Společně zhodnotili spolupráci vedení organizace a odborové organizace.

25. května

* V lázních v Třeboni zasedala krajská rada Jihočeského kraje. Jednání se zúčastnili místopředsdkyně OS Jana Hnyková a místopředsda Lubomír Francel. Podrobně se probírala situace v jednotlivých zařízeních v kraji, předaly se informace z RR0S a členové se vyjádřili k vnitrosvazovým materiálům.

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková a předsda LOK-SČL Martin Engel jednali s předsdou KDU-ČSL Marianem Jurečkou o novele zákona o pojištění na veřejné zdravotní pojištění, kterou se stanoví platby státu za jeho pojištění.

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková spolu s předsdou ČMKOS Josefem Středulou a dalšími předsdy odborových svazů zastupujících zaměstnance veřejných služeb jednala se zástupci vlády o úpravě platových tarifů.

26. května

* Na Ministerstvu zdravotnictví se konalo jednání výboru sekce pracovníků hygienické služby s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem a odbornými představiteli

Odbory jednaly se zástupci vlády o platech. Bez konkrétního výsledku

V úterý 25. května se sešli na úřadu vlády zástupci odborů se zástupci vlády na jednání o platech pro zaměstnance ve veřejných službách. Odborovou delegaci vedl předsda ČMKOS Josef Středula, vládní premiér Petr Fiala.

Josef Středula zopakoval, že odbory opakovaně žádaly vládu o změnu rozhodnutí nezvýšit platy státním zaměstnancům a také zaměstnancům ve veřejných službách, kteří jsou zařazeni v příloze č. 1. nařízení vlády. Od začátku roku se ovšem situace zaměstnanců výrazně změnila. Inflace dosahuje skoro 15 procent, narostly ceny potravin, energií, zdražilo se téměř vše. Odbory proto své požadavky upravily. Chtějí, aby se zaměstnancům nezhoršila jejich životní úroveň, nechťjí propady reálných platů.

Odbory navrhují, aby vláda zvýšila platové tarify všem zaměstnancům od 1. července o předpokládanou inflaci. Zaměstnancům, kteří měli zvýšené platy od 1. ledna, by se měly platy procentuálně upravit do výše předpokládané inflace.

Zástupci vlády si návrhy odborů vyslechli. Na jednání proběhla bouřlivá diskuze.

Předsda OS státních orgánů a organizací Pavel Bednář znovu zopakoval, že část zaměstnanců úřadu práce, který vyplácí sociální dávky, je v paradoxní situaci. Vzhledem ke svým nízkým platům jsou zaměstnanci sami zároveň příjemci sociálních dávek. Předsdkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR Dagmar Žitníková připomněla, že zaměstnanci uvedení v příloze č. 1 a státní zaměstnanci neměli zvýšení platů již dva roky. V případě členů tohoto odborového svazu se jedná o nezdravotníky v nemocnicích, všechny profese v sociálních službách vyjma sociálních pracovníků a pracovníků v přímé péči a ze státní služby především o hygieniky. Současná ekonomická situace žene do bída i střední třídu. Dávky jsou posledním řešením. Lidem se má vyplatit pracovat. Je demotivující nevyžít z platu.

Předsda OS hasičů Jiří Jílek připomněl nejen náročnou práci příslušníků, ale nezbytnost práce personálu, který poskytuje příslušníkům tolik potřebné zázemí.

Premiér Fiala na závěr odborářům sdělil, že nemá mandát celé koalice, aby přednesli konkrétní rozhodnutí.

Předsdkyně Žitníková apelovala, že není možné, aby se takovéto jednání ukončilo bez závěru. Požádala premiéra, aby návrhy odborů projednali v koalici a aby na místě stanovil konkrétní termín pro další jednání. Znovu se zástupci vlády s odbory sejdou v úterý 7. června.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Foto Úřad vlády

ministerstva. Jednání se zúčastnilo předsdkyně OS Dagmar Žitníková a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivana Břeňková.

26. - 28. května

* Po dvou letech se uskutečnilo společné jednání výkonné rady, dozorčí rady a výkonného výboru Slovenského odborového svazu zdravotnictví a sociálních služeb, a to v Praze v Hotelu Olšanka. V průběhu jednání účastníci navštívili i FN Motol.

31. května

* Místopředsdkyně OS Jana Hnyková se zúčastnila konference v rámci projektu Rozvoj a podpora modelů kvality pro systém sociálních služeb se zaměřením na kvalitu při poskytování sociálních služeb, kde vystoupila s prezentací za OS.

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková spolu s místopředsdkou OS Lubomírem Franclem jednali s generální ředitelkou pojišťovny D.A.S. Jitkou Chizzola o dalším rozvoji spolupráce OS a pojišťovny.
* Na OS se uskutečnila schůzka předsdkyně OS Dagmar Žitníkové a místopředsdky Lubomíra Francla s auditorem hospodaření OS Jaromírem Adamcem.

1. června

* V nemocnici v Říčanech se uskutečnila schůzka zaměstnanců s odborovou organizací, kde se představila činnost odborového svazu a výhody členství. Za OS se zúčastnily předsdkyně Dagmar Žitníková a místopředsdkyně Jana Hnyková a za Sdružení odborových organizací skupiny AGEL Pavel Michna.

2. června

* Konala se společná tisková konference OS a LOK-SČL na téma platby za státní pojištěnce, zúčastnilo se celé vedení OS.

* V restauraci Správné místo v Brně se uskutečnila členská schůzka základní odborové organizace Domova seniorů Kociánka. Za OS se zúčastnili místopředsdkyně Jana Hnyková a člen právního a sociálního oddělení Kamil Kubáň, kteří představili činnost svazu a vyhlášku o FKSP a zodpověděli všechny dotazy.

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková se spolu s právníčkou Štěpánkou Randovou sešly s poslanci Jiřím Maškem, Milanem Brázdilem a Janou Pastuchovou kvůli záměru legislativně technické opravy předůchodů pro záchranáře, operátory operačních středisek ZZS a další členy výjezdových posádek IZS.

Jak dopadne na zdravotníky a pacienty snížení plateb za státní pojištěnce?

Dopady vládního snížení plateb za státní pojištěnce na zdravotníky a na pacienty byly hlavním tématem společné tiskové konference Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR a Lékařského odborového klubu – Svazu českých lékařů, která se konala ve čtvrtek 2. června.

Předsdkyně odborového svazu Dagmar Žitníková na úvod zdůraznila, že odbory nikdy neřešily ve zdravotnictví dopady jen na zaměstnance, ale vždy i dopady na pacienty. Připomněla, že ve druhém pololetí letošního roku měsíční platba státu za tzv. státní pojištěnce klesne ze současných 1967 Kč měsíčně na 1567 Kč

a podle uvažovaného vládního valorizačního mechanismu se platba na současnou výši dostane až v roce 2025. Jde o velmi dramatický pokles příjmů systému zdravotnictví. Ujišťování, která odbory na své obavy dostávají, že systém je robustní a že to vydrží, podle nich nejsou úplně pravdivá. Vidět je to například nyní při jednáních o úhradách za péči v roce 2023, kdy zdravotní pojišťovny nabízejí zvýšení úhrad o 4 %, což je vzhledem k inflaci 15 % naprosto nedostatečné. Zdravotnická zařízení budou mít v příštím období vyšší náklady, je třeba dohnat operace, uprchlíci, kteří přicházejí z Ukrajiny, nejsou v dobrém zdravotním stavu, bude třeba doočkovat jejich děti... A vůbec netušíme, co udělá na podzim covid. Je jisté, že dopady budou. Pokud ne v letošním roce, tak zcela určitě v roce příštím. Odbory nechtějí, aby se znovu odkládaly operace a pacienti čekali na vyšetření. Náš systém zdravotnictví je nastavený poměrně dobře a funguje a odbory chtějí, aby to tak zůstalo. Ale bez peněz se to udělat nedá. Pokud finanční prostředky do zdravotnictví nepřijdou, odnesou to pacienti i zaměstnanci.

Předsda LOK-SČL Martin Engel doplnil, že současnou hrozivou inflací si všichni promítají do svých cen, ale zdravotnická zařízení si nárůst cen energií, pohonných hmot či potravin do svých nákladů nemůžou zakalkulovat. To vše nyní řeší zdravotnická zařízení na svůj úkor. Zdůraznil, že nejcennější v systému jsou zaměstnanci, protože kvalitní zaměstnanec se formuje několik let. A připomněl, jak v době covidu Německo

a Rakousko požadovalo výjimku pro pendlery, protože zdravotnictví a sociální péče v příhraničí by bez českých zaměstnanců nefungovaly. Jestli chceme, aby se více českých zaměstnanců zapojilo do péče o jiné než české občany, tak to tato vláda dělá velmi dobře. Místo rozpočtové odpovědnosti se rozvrací funkční systém zdravotnictví a jednání vlády je pro občany krajně neodpovědné.

Místopředsdkyně OS Jana Hnyková uvedla, že tato vláda zdravotníky, kteří pracovali v nemocnicích na covidových odděleních, okradla o benefity na lázeňskou a léčebnou péči. Odbory požadovaly, aby dotační titul, který umožňoval čerpání tohoto benefitu, pokračoval i v letošním roce. V dubnu se ale dozvěděly, že prostředky na to určené byly vráceny do státního rozpočtu. Ministr Válek na požadavek odborů pouze řekl, že je možné, že takový dotační titul bude vypsán v příštím roce, letos už určitě ne.

Předsda Engel doplnil, že odbory nechtěly nic navyšovat, chtěly jen, aby peníze určené pro zdravotníky mohli zdravotníci využít. Benefit platil až od poloviny minulého roku, takže ho všichni zdravotníci, kteří měli zájem, z pracovních důvodů nemohli využít. Proto bylo třeba, aby se mohl čerpat i letos. Ale vláda zase státní rozpočet obohatila na úkor zdravotníků.

Předsdkyně Žitníková dodala, že od kolegů z celé republiky zaznává, že se v nemocnicích kvůli nedostatku personálu zavírají oddělení, zaměstnanci jsou přetížení. Odbory se obávají dalšího odlivu zaměstnanců z nemocnic. Když nebude dost peněz ve zdravotnictví, nelze počítat, že se rozšíří moderní léčba, systém akutních příjmů, možnost zaměstnat více zdravotníků atd. Odbory chtějí, aby zdravotnictví bylo dostupné, aby v něm byli spokojeni zdravotníci a aby byli spokojeni také pacienti. To je cíl, který odbory prosazují dlouhá léta.

Předsda Engel podotkl, že se sdělením, že bez prostředků nemocnice nemohou fungovat a pojišťovny že se velmi brzy dostanou na okraj svých možností, by měli spíš přijít představitelé pojišťoven a nemocnic, ale ti si asi více cení svých míst než toho, aby lidem řekli pravdu o situaci ve zdravotnictví.

Místopředsda OS Lubomír Franc doplnil, že při jednáních o problémech zdravotnictví odboráři slyší ze strany Ministerstva zdravotnictví i ze strany zdravotních pojišťoven odpovědi ve stylu: letos je vše zajištěno, letos je vše nasmlouváno. Ale jak to bude od příštího roku, to se odboráři od pojišťoven ani od ministerstva doposud nedozvěděli.

Záznam celé tiskové konference najdete na:

<https://www.youtube.com/watch?v=ZGS0W0qyOwc>

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
klirova.marie@cmkos.cz

Foto autorka

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR a Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů

Podle vládního návrhu klesne ve druhém pololetí letošního roku měsíční platba státu za tzv. státního pojištěnce z dnešních 1967 Kč na 1567 Kč!

Podle navrženého vládního mechanismu valorizace se platba za státní pojištěnce na dnešní úroveň dostane až v roce 2025!

K tomuto drastickému poklesu finančních prostředků do zdravotnictví dochází v době, kdy zdravotnická zařízení musí čelit nevídanému zdržení energií a dalších nákladů a další, v tuto chvíli neodhadnutelné, výrazné zdražování se očekává.

Je neuvěřitelné, že nás všichni ujišťují o skvělé finanční situaci zdravotních pojišťoven. Realita je ovšem taková, že pojišťovny nabízejí zdravotnickým zařízením zvýšení úhrad pro rok 2023 pouze o 4 %, a to při predikci inflace kolem 15 %.

Nečekanou a zatím neodhadnutelnou finanční zátěž pro zdravotnictví znamená také péče o ukrajinské uprchlíky.

Neodhadnutelné náklady a zátěž pro zdravotnictví přinese i podzimní covidová vlna, kterou experti očekávají.

Zdravotnictví zároveň po dvou covidových letech musí řešit odložené operace, zanedbanou preventivní péči a další závažné dopady pandemie.

Zaměstnanci jsou vyčerpaní po extrémním nasazení při pandemii, na které hned navázalo intenzivní dohánění odložené péče.

V nemocnicích chybí přes tři tisíce všeobecných sester, chybějí lékaři, sanitáři a další zaměstnanci všech zdravotnických i nezdravotnických profesí. V nemocnicích se kvůli chybějícím zaměstnancům zavírají oddělení nebo jejich části, což zhoršuje dostupnost zdravotní péče.

Čekání pacientů na odložené operace se protáhlo na mnoho měsíců, ale někde i na dva a půl roku, několikanásobně se prodloužily čekací doby také na důležitá vyšetření a léčbu.

Hrozí, že koncem roku se budou zákroky a léčení znovu odkládat.

Hrozí, že z finančních důvodů pacienti nedostanou příští rok nejmodernější léky a nebude jim nabídnuta nejúčinnější léčba.

Vláda se schovává za rozpočtovou odpovědnost, přitom rozvrací funkční systém zdravotnictví a její jednání je pro občany ČR krajně neodpovědné.

Výkonná rada v květnu

Vzhledem k následujícímu setkání se slovenskými kolegy nedjednala výkonná rada odborového svazu v obvyklém druhém týdnu v měsíci, ale ve čtvrtek 26. května dopoledne společně s dozorčí radou OS. Projednala dění ve zdravotnictví a sociálních službách, především dopady vládou plánovaného snížení plateb za státní pojištěnce a vytrvalou snahu odborů prosadit zvýšení platů, problémy spojené s předdůchody pro zaměstnance záchranek, situaci v hygienické službě a další aktuality.

S prací dozorčí rady seznámila její předsedkyně Soňa Vytisková.

Členové výkonné rady informovali o situaci v regionech, kde stále více chybějí zaměstnanci všech profesí, což vede až k uzavírání oddělení či jejich částí a ke zhoršení dostupnosti péče. Nejčastěji se to týká dětských oddělení, neurologií či interny.

Výkonná rada schválila jednací řád krajských konferencí a program konferencí. Schválila klíč pro volbu delegátů na krajské konferenci: Delegáty krajské konference jsou vždy dva zástupci zvolení z každé odborové organizace. Odborová organizace s počtem členů více než 200 může zvolit a delegovat

za každý další započatý počet 200 členů dalšího jednoho delegáta. Členové výkonné rady a jejich náhradníci a členové krajské rady jsou delegáty krajské konference ze stanov OS nad limit počtu volených delegátů krajských konferencí.

Výkonná rada OS schválila

klíč pro volbu delegátů IX. sjezdu OS v poměru 1:180, tedy 1 delegát za každých započatých 180 řádných členů v kraji. Schválila také seznam hostů IX. sjezdu odborového svazu.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,

klirova.marie@cmkos.cz

Foto Jana Hnyková

Po dvouleté přestávce jsme se sešli se slovenskými kolegy

Po dvou letech jsme konečně mohli uskutečnit společné jednání výkonné rady a dozorčí rady našeho odborového svazu a výkonného výboru Slovenského odborového svazu zdravotnictví a sociálních služeb. Podmínky, které nám nastavil COVID-19, nám nedovolovaly připravit setkání se slovenskými kolegy dříve, sešli jsme se tedy na jednání v Hotelu Olšanka v Praze ve dnech 26. až 28. května 2022.

Na Slovensku se v loňském roce konal sjezd, který ve vedení potvrdil předsedu Antona Szalaye a místopředsedkyni Danielu Pochybovou. Došlo ke změnám ve výkonném výboru a byli zvoleni noví členové.

Předsedkyně Dagmar Žitníková informovala o vedení sociálního dialogu na všech úrovních. Připomněla akce Krizového štábu 9 proti kolapsu zdravotnictví v roce 2019, okomentovala průběh covidového období ve zdravotnictví a v sociálních službách, získání finančních prostředků na mimořádné odměny v lůžkových zdravotnických zařízeních, na zdravotnických záchranných službách, v sociálních službách a na hygieně za oba roky.

Informovala o mimořádném benefitu pro zdravotníky v podobě příspěvku na lázeňskou, léčebnou a rehabilitační terapii pro pracovníky v sociálních službách. S tímto covidovým obdobím se pojí i uznání nemoci z povolání za onemocnění COVID-19, které jsme prosadili pro zaměstnance, kteří se při výkonu práce nakazili tímto onemocněním. Nezapomněla na vnitřní život svazu a připravované akce v nejbližších měsících, kdy nás čekají krajské konference a sjezd. Vyjádřila se k aktuálnímu stavu

vyjednávání platů a mezd na letošní rok vzhledem k rostoucí inflaci a zvyšujícím se cenám za energie a dalších zboží.

Předseda Anton Szalay seznámil s aktuální situací na Slovensku. Platy zdravotníků na Slovensku nedosahují výše, kterou si odbory představují. Žádají vládu o zvýšení koeficientů pro jednotlivé profese ve zdravotnictví. Nebyl navýšen rozpočet na toto zvýšení a platba za státní pojištění je ve výši 31 eur. Dochází k značnému odlivu zdravotníků do jiných oborů, nebo odcházejí do zahraničí. Připomněl minulé jednání odvětvových tripartit a přípravu dalšího na 13. června 2022, kde by se mělo o navýšení platů usilovně jednat. Koeficienty platí pouze pro lůžková zdravotnická zařízení, ale je nutné přidat i zaměstnancům v ambulantním sektoru. Vedle zvýšení prostředků je nutné i zlepšit pracovní podmínky všech zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách, aby byli konkurenceschopní oproti zahraničí. Slovenští kolegové ocenili naše mimořádné odměny za covidové období, protože na Slovensku se vyplácely odměny jen do výše 350 eur.

Připomněl protestní akce v Trnavě a Žilině, do kterých se zapojil

i jejich odborový svaz, aby podpořil lepší podmínky pro život na Slovensku vzhledem k vysoké inflaci. Odborový svaz působí na Slovensku od roku 1990 a zastupuje odborové organizace působící ve 46 nemocnicích, 37 nemocnicích s poliklinikami, 118 zařízení sociálních služeb a 36 regionálních úřadech veřejného zdravotnictví, 8 léčebných láních a 14 jiných zařízení a zastupuje 17 641 členů. Statistická data o odměňování za rok 2021 lze nalézt na:

<http://sozzass.com/wp-content/uploads/2022/04/statistika-rok-2021.pdf>

Druhý den jsme navštívili Fakultní nemocnici Motol, kde jsme se potkali s ředitelem nemocnice Miloslavem Ludvíkem a seznámili se s fungováním nemocnice a jeho organizační strukturou. FN Motol má široké spektrum medicínských oborů a poskytuje specializovanou a superspecializovanou péči. Schůzky se zúčastnily také náměst-

kyně pro ošetrovatelskou péči Jana Nováková a personální náměstkyně Barbara Smejkalová. Následovala exkurze do podzemní nemocnice, kde jsme byli seznámeni s ojedinělým automatizovaným dopravním systémem, který během směny obstarává přes tisíc zakázek a ujede až 15 km denně. Umí využívat transport do pater pomocí výtahů a zajišťuje rozvoz zdravotnického materiálu, stravy pro pacienty a dalších nákladů. Poté jsme se všichni přemístili na heliport, kde jsme si prohlédli motolskou nemocnici z ptáčích perspektivy.

V sobotu 28. května jsme se se slovenskými kolegy rozloučili. Bylo to moc hezké setkání po letech a velice zajímavá výměna informací na oficiálních jednáních i při neformálních rozhovorech nám pomohla se posunout dál a získat pro naši práci cenné podněty.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
hnykova.jana@cmkos.cz

Foto autorka

Záchranáři informovali poslance o své práci a potřebě předdůchodů

Možnost předčasného odchodu do důchodu pro záchranáře teď rezonuje snad na všech výjezdových stanovištích a dispečincích záchranných služeb. Vždyť jediná záchranka ze základních složek IZS nemá žádnou výhodu v podobě výsluh, rekondičních pobytů a dalších benefitů, přitom podle statistik jednoznačně vede v počtu zásahů. Proto by předdůchod bez krácení mzdy mohl pomoci těm, kterým se náročná práce podepisuje na jejich zdraví. A to nejen na fyzickém zdraví, ale především na psychice. Mnozí z nás by mohli vyprávět, co už všechno zažili. A ne vždy by to bylo vyprávění s dobrým koncem.

Proto v loňském roce, když ještě předchozí vláda vložila do zákona o důchodech paragraf, který umožňuje od ledna 2023 zaměstnancům IZS po odpracování 25 let možnost odejít až o 5 let dříve do důchodu, aniž by se krátila výše starobního důchodu, všichni zajásali, protože rázem zahlédli pomyslné světlo na konci tunelu. Přece jen někdo myslí i na záchranáře.

Bohužel už v době schvalování bylo jasné, že toto paragrafové znění má mnoho nedostatků a bude třeba jej novelizovat tak, aby bylo životaschopné. Nová vláda se prostřednictvím

MPSV tohoto úkolu zhostila. Jenže ouha, rázem byli členové výjezdových skupin a operátoři dispečinků dáni do stejné skupiny s ostatními náročnými skupinami. To by ještě bylo v pořádku. Ale výpočet nároku na zkrácení doby odchodu do předčasné penze, který předložilo MPSV, je přinejmenším podivný.

Počítá se podle odpracovaných směn a vypadá přibližně tak, že za každých odpracovaných 10 let bude moci dotčený zaměstnanec odejít o 1 rok dříve do důchodu. Když zvážím, že na záchrance může řídit pracovat

nejdříve od 21 let, záchranář po splnění všech zákonných vzdělávacích předpisů ve 23 letech a lékař ve 30, tak je každému jasné, že v 60 letech by nikdo do předčasného důchodu odejít nemohl.

Vedení odborového svazu na popud sekce zdravotnických záchranných služeb proto oslovilo autory původního návrhu poslance MUDr. Jiřího Maška (ANO) a MUDr. Milana Brázdila (ANO), aby došlo k nápravě. Proto když přišla nabídka účasti záchranářů na řádném jednání poslaneckého podvýboru pro ZZS, neváhali jsme ani chvíli a početná skupina zástupců odborových organizací se ve středu 18. května tohoto jednání zúčastnila. Pozváni byli i ředitelé ZZS a ministr zdravotnictví Vlastimil Válek a ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka.

Bohužel ani jeden z ministrů se tohoto jednání nezúčastnil. Za Ministerstvo zdravotnictví přišel náměstek Bc. Josef Pavlovic a za MPSV ředitel odboru sociálního pojištění Ing. Tomáš Machanec, MBA. Za stranu odborů byli přítomni již zmínění zástupci ZO, vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ing. Ivana Břeňková, místopředsdkyně OS Mgr. Jana Hnyková, místopředseda OS Mgr. Lubomír Franc, předsdkyně OS Bc. Dagmar Žitníková a předseda LOK-SČL MUDr. Martin Engel.

Schůzi podvýboru zahájil předsedající MUDr. Brázdil, uvedl problematiku a požádal Ing. Machance o přednesení návrhu Ministerstva práce a sociálních věcí. Poté co představil již výše zmíněný model výpočtu předdůchodů pro náročné profese, včetně ZZS, navíc s posunem účinnosti o dalšího půl roku, zůstali překvapeni všichni poslanci, kteří jsou členy podvýboru, protože dohoda napříč politickým spektrem a s vládou byla úplně jiná. Novelizovat se měl již existující zákon č. 155/1995 Sb. ve znění pozdějších úprav. Nikoliv přidávat členy výjezdových skupin a zdravotnických operačních středisek k ostatním náročným profesím. Rozhodně měl zůstat i časový harmono-

gram platnosti od 1. ledna 2023. Na to již ředitel Machanec odpovědět nedokázal a po chvíli odešel z jednání.

Předsdkyně OS Dagmar Žitníková promítla krátkou prezentaci, kde poukázala na nesmyslnost návrhu MPSV, a předložila návrh paragrafového znění novely vypracovaný právníky OS, na kterém se den předem shodla na svém jednání sekce ZZS.

Náměstek Pavlovic odprezentoval statistiku věkového spektra zaměstnanců ZZS a připomenul, že předčasný odchod do důchodu by se na ZZS týkal jednotek zaměstnanců, kdy jistě všichni by tuto výhodu nevyužili, protože jejich kondice jim umožňuje pracovat dále.

Prostor dostali i další zástupci odborů se svými příspěvky, které poukázaly na náročnost práce na ZZS a systémové mezey mezi přednemocniční péčí a ostatními zdravotnickými zařízeními. Člen výkonné rady OS Vít Příbylík vystoupil s prezentací problematiky psychiatrického pacienta z pohledu ZZS, která zazněla již na kulatém stole k reformě psychiatrické péče pořádaném Ministerstvem zdravotnictví. Náměstek Pavlovic požádal o statistická data z této prezentace, na což ho autor příspěvku ujistil, že tato data již Ministerstvo zdravotnictví k dispozici má, ale není problém je zaslat znovu.

Lékař středočeské záchranky MUDr. Jiří Knor, Ph.D., ve svém příspěvku demonstroval náročnost profese. Zdůraznil nárůsty počtu výjezdů, ale i náročnost některých akcí. Fotografie z náročných výjezdů, které byly v souladu s GDPR, jen dokreslily náročnost profese.

Prezident Asociace ZZS ČR MUDr. Marek Slabý, MBA, LL.M, za zaměstnavatele sdělil, že i zaměstnavatelé podporují benefit v podobě předdůchodů, a upozornil na stále prohlubující se problém s nedostatkem personálu. Záchranáři, kteří mají po škole povinný rok praxe u nemocničního lůžka, často již na ZZS nenastoupí. Příčin bude hned několik. Práce v terénu je výrazně diskomfortní oproti ne-

pokračování ze strany 9

Záchranáři informovali poslance o své práci a potřebě předdůchodů

pokračování ze strany 8

mocníci, záchranář musí řešit sám bez pomoci lékaře a dalšího personálu náročné situace, operativně se rozhodovat, a to nezvládá úplně každý.

Dalším faktorem je i záležitost odměňování. Často se setkáváme s tím, že nemocnice je schopná nabídnout lepší finanční ohodnocení než záchranka. Především v nenárokové složce platu. Takže už dávno neplatí, že záchranka je nejprestižnějším oborem zdravotnictví. Od času doktora Jandery z kultovního seriálu Sanitka se mnoho nezměnilo. Snad jen vybavení je lepší a modernější, ale některé problé-

my se spíše prohlubují. Dochází k omezování počtu lůžek v nemocnicích, a tím k prodloužení času dojezdu sanitky do adekvátního zdravotnického zařízení. A tím narůstá pro záchranáře

a dispečery další stresový faktor. Benefit v podobě předdůchodu je jen malým oceněním náročnosti profese záchranáře.

Sekce zdravotnických záchranářských služeb OS nadále vyzývá

zákonodárce, aby dál prosazovali zájmy zdravotnických profesí na záchranných službách a provedli rychlou a funkční novelu týkající se možnosti dřívějšího odchodu do starobního důchodu bez krácení výše penze pro tyto profese s účinností od 1. ledna 2023.

Martin VOSTAL,
řídící sekce zdravotnických
záchranných služeb OS,

m.vostal@tiscali.cz

Foto Jana Hnyková

Více fotografií najdete u tohoto textu na svazovém webu:

<https://www.zdravotnickeodborny.cz/zachranari-informovali-poslanec-o-sve-praci-a-potrebe-predduchodu/>

Postavení záchranných služeb v rámci Integrovaného záchranného systému

Stručná zpráva z prezentace na zasedání poslaneckého podvýboru pro ZZS dne 18. 5. 2022

Přednemocniční neodkladná péče prošla v posledních desetiletích obrovskou kvalitativní proměnou. Zdravotnické záchranné služby (záchranky) vrací do života pacienty, kteří byli dříve nenávratně ztraceni. Záchranky jsou klíčovou organizací pro zvládnutí nejen těžkých úrazů, srdečních a plicních onemocnění, cévních mozkových příhod, ale i pro všechny urgentní situace u dětí či seniorů, jejich činnost jde napříč všemi klinickými obory. Lze jednoduše konstatovat, že u jakéhokoliv člověka v ohrožení života v ČR mimo nemocnici zasahuje záchranná služba.

Činnost záchranek daleko přesahuje jejich povinnosti vymezené zákonem o ZZS, často doplňují jiné složky primární péče, jejich práce významně zasahuje i do sociální oblasti. Jsou jednou ze tří základních složek tzv. Integrovaného záchranného systému (IZS), podílejí se kromě jiného také na zvládnutí jakéhokoliv neštěstí s větším počtem postižených osob.

Každou minutu vyjíždějí v časovém limitu v ČR dvě sanitky záchranky urgentně pomoci lidem potenciálně ohroženým na životě, počet výjezdů každoročně stoupá, počet ošetřených pacientů záchrannou službou se blíží 1 milionu za rok, a to jsme jako ČR pouze desetimilionová populace!

Činnost záchranky je v současnosti kýmkoliv nezastupitelná, zároveň nepostradatelná a klíčová. Pro většinu populace a část odborné veřejnosti je však jejich činnost naprostou samozřejmostí. Fakt, že v ČR máme vědeckými studiemi potvrzeny jedny z nejlepších systémů péče na světě o pacienty se srdeční zástavou či

o pacienty s koronárními syndromy, je vnímán jako něco zcela běžného. Jenže tato fakta nejsou samozřejmá ani běžná. Pro záchranky je jistě důležité moderní vybavení, špičkové technologie na operačním středisku a kvalitní vozový park. Nicméně zcela klíčové je personální zajištění a záchranky budou především tak kvalitní, jak erudovaní, empatictí a obětaví lidé v nich budou pracovat.

Nepostradatelnost a zároveň zranitelnost záchranek ukázala covidová epidemie. Najednou se začalo hovořit o enormním riziku práce záchranářů. Samozřejmě v souvislosti s covidovou epidemií, nicméně rizika z mnohem nebezpečnějších infekcí jako jsou hepatitidy, virus HIV, TBC, meningitidy a jiné jsou zde dlouhodobě a setrvale. A to mluvíme pouze o infekčních rizicích.

Pokud jsou zdravotníci v nemocnicích v první linii, pak záchranáři ZZS jsou v zemi nikoho. Záchranáři ZZS museli i v době covidu dál reagovat na tíšňové výzvy, činnost na tíšňové

lince ohrožení života 155 nešlo odložit, přerušit nebo řešit pomocí home office. Lidé nadále stonali a umírali, výkony nutné k záchraně života včetně invazivních bylo nutno provádět dál, bez přerušení, za zvýšeného rizika a s ochrannými prostředky, které práci významně komplikovaly. To vše pod obrovským tlakem všeobecně kontinuálně mediálně šířené paniky, nejistoty a obavy z budoucnosti. Nemluvě o dalších povinnostech, které museli záchranáři vykonávat ve státním zájmu navíc, například podíl na organizaci a mobilním sběru vzorků u covid rizikových pacientů. Záchranky se postupně staly nepostradatelnou součástí fungování zdravotnictví ve standardních podmínkách poskytování péče, covidová epidemie tento status pouze umocnila.

Odměny pro zdravotníky za covidovou epidemii byly jistě krásné, nicméně z pohledu porovnání materiálního a sociálního zabezpečení zaměstnanců jednotlivých složek se o rovnoprávnosti v Integrovaném záchranném systému zřejmě mluvit nedá. Záchranky jsou v systému IZS z pohledu počtu výjezdů k počtu zaměstnanců a závažnosti zásahů nejvytíženější složkou. U zaměstnanců záchranek se proslychá, že hasiči i policisté mají nárok na dřívější odchod na zasloužený odpočinek s rentou odpovídající odslouženým létům

a dosavadnímu platu či každoroční nárok na týden rehabilitace k dovolené navíc. Nevím, zda je to skutečně pravda. Pokud ano, pak nelze mluvit o rovnoprávnosti v rámci IZS, ale o hrubé nespravedlnosti ve vztahu k zaměstnancům záchranek, kteří by měli mít nároky na stejné zázemí a materiální výhody jako jiné složky.

Na závěr je třeba zdůraznit, že tento text není zaměřen ani proti hasičům ani proti policistům. Pokud nějaké ekonomicko-sociální výhody za svoji bohuhulnou práci pro společnost mají, jistě si je zaslouží. Pak si je ovšem zaslouží i zástupci poslední složky, která do IZS patří, tedy zdravotníci záchranných služeb. Dokud nedojde k narovnání tohoto stavu, budeme mít nadále pokřivený a nespravedlivý systém nelogicky nezvyhodňující jednu skupinu zaměstnanců klíčové infrastruktury státu vůči ostatním. A tak doufám, že kamarádi hasiči i policisté naše spravedlivé úsilí podpoří.

Pozn.: V článku byly částečně použity věty a formulace textu, který byl autorem zpracován za Asociací zdravotnických záchranných služeb ČR jako část důvodové zprávy pro Ministerstvo zdravotnictví k získání oněch velkých odměn pro záchranáře za práci během covidové epidemie.

MUDr. Jiří KNOR,
Ph.D., ZZS Středočeského kraje

Na pražské záchrance se nám osvědčila vytrvalost a orientace v legislativě

Na Zdravotnické záchranné službě hlavního města Prahy (ZZS HMP) pracuji 23 let. Nejdříve jako řidič tzv. převozové služby, po doplnění zdravotnického vzdělání na distančním studiu jako zdravotnický záchranář. Do zdejší odborové organizace jsem se přihlásil v roce 2014, v době řekněme neklidné, když se zvedla vlna nespokojenosti s tehdejšími vedením ZZS HMP pod vedením MUDr. Z. Schwarze.

Od té chvíle jsem byl aktivně činný při jednáních s managementem organizace. Získával jsem tak první zkušenosti, co vlastně obnáší odborářská práce.

Na jednáních s vedením jsme byli pravidelně verbálně doslova inzultováni, a tak jsem byl okolnostmi nucen naučit se argumentovat a bránit sebe i zaměstnance. Především ředitel organizace MUDr. Schwarz se nedokázal smířit s faktem, že zaměstnanci si dovolili i přes dlouhodobě vytvářenou a dusivou atmosféru strachu v organizaci poukázat na úplnou absenci motivačních programů a na další řekněme nestandardní postupy vedení. A tak mohu dnes i za tuto zkušenost být vděčen.

Neměnný postoj výboru ZO v čele s předsedou Honzou Fraňkem a neúnavným organizátorem Dominikem Hornem vedl nakonec k odvolání MUDr. Schwarze z funkce ředitele. Intenzivní pomoc a podporu nám v těchto dobách poskytovalo vedení odborového svazu a předsedkyně Bc. Dagmar Žitníková.

K 1. červenci 2015 po 16 letech opouští svou funkci ředitel pražské záchranky MUDr. Schwarz. Novým ředitelem se stal MUDr. Petr Kolouch, MBA, jehož do této pozice na základě výběrového řízení doporučila odborná komise pražského magistrátu.

Abych nezdržoval překotným a mnohdy za dramatických okolností vyvíjejícím se složením výboru odborové organizace ZZS HMP – předsedou jsem byl v řádných volbách zvolen na podzim 2019. Nyní máme přes 230 členů, což jsou cca dvě třetiny z počtu zaměstnanců ve výjezdových skupinách a operačním středisku na ZZS HMP. V roce 2018 byla vytvořena nová kolektivní smlouva, v roce 2020 byl se zaměstnavatelem pode-

psán její aktualizovaný dodatek.

Navázal jsem na předchozí předsedou (J. Hirjak) rozpracovaná témata: navýšení příplatku za neuropsychickou zátěž na maximální částku, navýšení příplatku za směnnost, navýšení hodnoty stravenek, vytvoření transparentního systému při hodnocení zaměstnanců, požadavek informovanosti o množství a tempu práce dle platné legislativy. Při jednáních opakovaně apeluji na nadlimitní zatížení zaměstnanců, což vedlo k postupnému snižování přesčasové práce. Apeluji na nutnost stabilních a garantovaných benefitů pro zaměstnance: služební byty, či příspěvek na dopravu.

Za poslední dva roky se podařilo nemálo:

- Od 1. 1. 2020 byl na náš podnět navýšen příplatek za neuropsychickou zátěž na zákonné maximum.

- Na základě kontrol BOZP z odborového svazu byly zlepšeny dlouho nevyhovující sociální podmínky na jednotlivých výjezdových základnách a pracovišti dispečinku.

- V roce 2021 byl navýšen příplatek za směnnost ze stávajících 750 Kč na 1500 Kč.

- V roce 2022 byl tento příplatek opět navýšen na jeho zákonné maximum.

- V roce 2022 byla na žádost ZO navýšena nominální hodnota stravenky na 135 Kč.

- Jsou zavedeny tzv. bezpečnostní přestávky v provozu po pěti hodinách nepřetržité práce. Provoz ZZS v metropoli je každoročně na prvním místě v počtu realizovaných výjezdů v ČR, zátěž zaměstnanců každoročně o několik procent stoupá. Managementu ZZS HMP se nedaří

naplnit systematizovaná místa a zaměstnanci jsou tak dlouhodobě přetěžováni.

- V práci jako odborář jsem měl vždy jako prioritu informovat členskou základnu o naší práci, což je i principiálně zakotveno v zákoníku práce. K tomuto účelu jsem aktualizoval webové stránky

- www.odborzzshmp.cz, vytvořil nové logo a dojednal s vedením organizace uvedení odkazu na oficiálním intranetu.

- Ze všech jednání s managementem (cca 6x ročně) je vyhotoven zápis, který je rozeslán všem členům odborů.

- Na odborovém webu naše členy informuji také o aktuálním dění ve zdravotnických odborech. Tímto se naši členové stávají součástí aktuálního dění.

- Pokud epidemická situace dovolí, s našimi členy se setkáváme se 1x ročně na výroční schůzi.

- Od managementu ZZS HMP po dlouhých urgencích získávám pravidelné informace o množství a tempu práce, zatížení jednotlivých výjezdových základen, výroční zprávy, ekonomickou zprávu organizace. Bez těchto relevantních dat nelze totiž fakticky o ničem vyjednávat.

Jsem toho názoru a empiricky to mohu potvrdit, že bez vytrvalosti v požadavcích se nedá tém-

ěř ničeho docílit. Nebudu zde rozvádět, kolik vše stojí energie, vždyť to všichni známe. Ale jednu věc bych chtěl podotknout. Právě díky základní orientaci v legislativě a díky opakovanému lpění na demokratických zásadách společnosti, počínaje Listinou práv a svobod, konče zákoníkem práce, jsme něčeho dosáhli. Demokracie není jen slovo. Demokracie se musí plnit, žít a konat. Jinak to prázdné slovo bude. A to, myslím si, platí na všech úrovních jednání.

My zaměstnanci nejsme jen pracující „nástroje mocných“, jsme samostatně myslící a cítící bytosti, jsme lidé. Dokud se nikdo z nás neozve o svá práva, nebudou tato práva dodržována. I když jsou v právním systému této země ukotvena. Pokud nebudeme my lidé komunikovat a otevřeně hovořit s managementem, tak se nikdy zdravotnictví neposune k důstojným podmínkám pro naši práci.

Ještě bych rád poděkoval za neuvěřitelné nasazení při práci zdravotnickým odborům v čele s Dášou Žitníkovou, včetně právního oddělení. Jste pro nás inspirací a hnací silou v nelehké odborářské práci! Děkuje!

Jakub ŠTĚTKA,
předseda ZO OSZSP ČR
Zdravotnické záchranné
služby hl. m. Prahy

Proč se zajímat, kam směřuje naše zdravotnictví?

tvzení, zkuste se objednat do odborné ambulance.

V případě neurologie se v Moravskoslezském kraji dozvíte, že první volno mají v říjnu! Na námitku pacientky, že má bolesti teď, je „empatická“ odpověď zdravotní sestry: „Nejsme u zubaře! Počkejte si!“ Máte-li dítě v Moravskoslezském kraji, určitě „zajásáte“ nad informací, že dochází k omezení dostupnosti pediatrické péče. Jako rodiče mě nezajímají hrátky politiků, chci, aby mé dítě mělo dostupnou péči!

Vlivem covidu jsou zanedbané preventivní programy mnoha oborů, prakticky počínaje přes onkologii až po příkladně gastroenterologii. Pacient už systémem nebloudí, on už se do něj nedostane!

Třetí zvýšení důchodů v roce 2022

V souladu s nařízením vlády č. 136/2022 Sb., o třetím zvýšení důchodů v roce 2022, které nabyde účinností dnem 1. září, dojde v roce 2022 k dalšímu, v pořadí již třetímu, mimořádnému zvýšení důchodů. Důvodem této mimořádné valorizace důchodů (procentní výměry důchodů) je vysoká inflace, která přesáhla hranici 5 % stanovenou v § 67 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

Všechny důchody, tj. starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí, které byly přiznány před 1. zářím 2022, se zvyšují od splátky důchodu splatné po 31. srpnu 2022 tak, že procentní výměra, která je individuální a závisí na získaných dobách důchodového pojištění a dosahovaných příjmech, se zvyšuje o 5,2 % vyplácené procentní výměry.

Důchody přiznané od 1. září 2022 do 31. prosince 2022 se zvyšují ode dne, od něhož je důchod přiznán, tak, že procentní výměra se zvyšuje o 5,2 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož je důchod přiznán, a to po jejím zvýšení podle nařízení vlády č. 35/2022 Sb., o druhém zvýšení důchodů v roce 2022, a před

Dalším dopadem je rozpad personální agendy. Nefungují programy pro stabilizaci personálu, chybí sestry, lékaři, odborní nelékaři, ale už také řidiči záchranelek, o sanitářích a ošetřovatelkách nemluvě. Komu to vadí? Kdo to zaznamenal? Netyká se to nás všech?

Týká, a to bytostně, protože zdravotnictví jsou především týmy a ty budou jen tak silné, jak silný je nejslabší článek. Žádný vynikající operátor nezachrání pacienta, pokud tento nedostane odpovídající ošetřovatelskou péči. Všichni tři výše zmínění rychle skončí, pokud pracoviště není udrženo v náležitě čistotě a hygienickém standardu.

Proč nemáme uklízečky, ku-

chaře, ošetřovatelky, sanitáře, sestry, lékaře? Přeci trh jasně říká, že je nutné zvýšit nabídku a pobjidku, aby se zasytila potřeba. Vláda, která vyznává zejména hodnoty trhu, však popírá tuto logiku a vyvádí zdroje ze systému, odmítá adekvátně platit za státní pojištění, chová se jako vyžírka (zneužívá pracovníků ve zdravotnictví a spoléhá na jejich empatii s nemocnými).

A aby toho nebylo málo, pronikají na veřejnost opakovaně nápady s připojštěním s odůvodněním, že chybí peníze. Kdo objednává, ten platí, je tedy na námi volených zástupcích (vláda, poslanci), aby jasně definovali, co platí a komu. Solidarita mezi skupinami má

své meze a nelze ze zaměstnanců dělat daňové soumary a ještě požadovat zvýšené hrazení nákladů zdravotnictví!

Zaměstnanci, zajímejte se o to, co nám připravují naši volení zástupci. Sjednoťme se a dejme naše priority. Jednání nepřináší dostatek pozitivních signálů, zástupci se tváří, že nerozumí našim požadavkům, tak změňme rétoriku a hovořme jazykem, kterému rozumí. Volby máme každý rok, ale také se může stát, že do voleb nebudeme mít trpělivost čekat a naše problémy budeme žádat řešit dříve!

Vít PŘIBYLÍK,
člen výkonné rady OS
za Moravskoslezský kraj,
vitpribylik@seznam.cz

Nové sazby cestovních náhrad

Ve Sbírce zákonů byla dne 13. 5. 2022 zveřejněna vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, ve znění vyhlášky č. 47/2022 Sb.

Podle § 189 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce je Ministerstvo práce a sociálních věcí zmocněno v mimořádném termínu upravit vyhláškou sazbu základní náhrady za používání silničních motorových vozidel, stravné nebo průměrnou cenu pohonných hmot, jakmile se podle údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) některá z těchto cen ode dne účinnosti zákoníku práce, nebo ode dne účinnosti poslední úpravy obsažené ve vyhlášce, zvýší nebo sníží alespoň o 20 %.

Uvedená vyhláška se v roce 2022 mění již podruhé. Podle údajů ČSÚ za leden 2022 došlo ke zvýšení průměrné ceny 1 kilowatthodiny elektřiny na 5,94 Kč. Nárůst ceny oproti částce obsažené ve vyhlášce č. 511/2021 Sb. tak činí 46,34 %. Ke dni 12. 3. 2022 tak došlo na základě zvýšení průměrné ceny 1 kilowatthodiny elektřiny k navýšení výše průměrné ceny pohonné hmoty na **6,00 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny**.

Podle údajů ČSÚ za měsíc březen 2022 došlo ke zvýšení průměrné ceny za 1 litr motorové nafty na 47,10 Kč a průměrné ceny benzínu automobilového 95 oktanů na 44,50 Kč. Nárůst ceny oproti částce obsažené ve vyhlášce č. 511/2021 Sb. tak činí 30,47 % v případě motorové nafty a 20 % v případě benzínu automobilového 95 oktanů. Aktuální novela vyhlášky tak reaguje na zvýšení průměrné ceny **za 1 litr motorové nafty** z částky 36,10 Kč na částku **47,10 Kč** a průměrné ceny **za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů** z částky 37,10 Kč na částku **44,50 Kč**, aby poskytované cestovní náhrady odpovídaly skutečné ceně pohonných hmot.

Výše průměrné ceny za 1 litr pohonné hmoty činí:

- 44,50 Kč u benzínu automobilového 95 oktanů,
- 40,50 Kč u benzínu automobilového 98 oktanů,
- 47,10 Kč u motorové nafty,
- 6,00 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny.

Ostatní náhrady zůstávají zatím beze změny.

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ, randova.stepanka@cmkos.cz

O změnách v hygienické službě jsme jednali s ministrem Válkem a jeho kolegy

Ve čtvrtek 26. května se na Ministerstvu zdravotnictví konalo jednání výboru sekce pracovníků hygienické služby s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem a odbornými představiteli ministerstva. Doba pandemie jasně ukázala potřebnou personální a finanční podporu hygienické služby, ukázala, jak se předchozí období škrťů na práci hygienické služby a na zaměstnancích podepsalo.

Za Ministerstvo zdravotnictví se jednání zúčastnili ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR, hlavní hygienička MUDr. Pavla Svřčinová, náměstkyně pro ekonomiku a zdravotní pojištění Ing. Helena Rögnerová, politický náměstek Bc. Josef Pavlovic a ředitel Krajské hygienické stanice Plzeň Mgr. Michal Bartoš, který je ministrem zdravotnictví pověřen odborným zpracováním návrhu změny struktury krajských hygienických stanic.

Za odborový svaz se zúčastnily předsedkyně Bc. Dagmar Žitníková a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ing. Ivana Břeňková. Výbor sekce pracovníků hygienické služby byl zastoupen všemi členkami, tedy řídící sekce MUDr. Gackou Slavíkovou, členy výboru a pracovní skupiny MVDr. Zuzanou Bartošovou, Hanou Michálkovou, Janou Rusfelovou, Ivanou Vaňoučkovou, Jitkou Hlaváčkovou, Ing. Jiřím Pohořalým a Alenou Wilhelmovou, která je současně garantkou sekce ve výkonné radě odborového svazu.

Řídící sekce Gacka Slavíková za odbory na úvod sdělila, že požadavek na účast ředitelů krajských hygienických stanic, zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu byl oprávněný, protože informace o připravovaných krocích k centralizaci a změně struktury orgánů hygieny jsou nejednotné a je důležité společně jednat.

Připravovaná centralizace KHS a související personální změny

Prvním bodem jednání byla připravovaná centralizace krajských hygienických stanic (KHS), personální změny, systemizace, propouštění zaměstnanců podle zákoníku práce a služebního zákona.

Ministr Vlastimil Válek popsal svoji představu o změnách v hygienické službě:

- Je nutný rozbor současných činností a odpovědnosti všech článků orgánů ochrany veřejného

zdraví, krajských hygienických stanic, Státního zdravotního ústavu a zdravotních ústavů.

- Důležitá je vědecko-výzkumná činnost, zajištění grantů a evropských dotací. Administrace, zajištění evropských dotací a další centrální administrativa by měla být realizována úředníky ministerstva.

- Pro činnost referenčních laboratoří musí být zajištěn veřejný systém, ne soukromé laboratoře.

- Hygienická služba musí být řízena jednotnou, respektovanou a dodržovanou metodikou, ale v případě, že by se někdo metodikou odmítl řídit, je třeba diskutovat o důvodech.

- Důležité je vytvořit organizační strukturu orgánů hygienické služby, zdůvodnit rozdíly v počtech tzv. obslužných zaměstnanců a zachovat systemizovaná místa všech odborných zaměstnanců.

- Je třeba zvýšit atraktivitu povolání v hygienické službě, její postavení je nezastupitelné a propouštění zaměstnanců není vůbec na programu.

- Návrh na změnu a vytvoření státního orgánu by měl být projednáván také s odbory, zpracován bude v září, kdy bude předložen do vnitřního připomínkového řízení.

- Následovat bude vnější připomínkové řízení, projednání vládou, předložení Poslanecké sněmovně Parlamentu a Senátu.

- Změny by měly vstoupit v platnost od 1. ledna 2024.

- Následovat by měl dvouletý čas na realizaci.

- V krajích budou mít hygienické služby své nezastupitelné místo, a to samozřejmě v krajských krizových štábech.

- Nutné je zajistit zastoupení hygienické služby v centrálním krizovém štábu.

K dotazu na nedostatek financí a na důsledky škrťů pro rok 2022 ministr Válek sdělil, že hygienická služba měla na účtech nespoteřebované náklady z minulého rozpočtu. Tak jako ve všech státních orgánech, i pro samotné mi-

nisterstvo a hygienickou službu bylo Ministerstvem financí nařízeno využít nespoteřebované náklady z předchozích let. Nespoteřebované náklady hygienické služby převyšovaly realizované snížení rozpočtu.

Budoucnost zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu

Druhým bodem jednání byla otázka postavení, financování a budoucnosti zdravotních ústavů (ZÚ) a Státního zdravotního ústavu (SZÚ). Zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu se bude také týkat analýza činností, financí a počtu zaměstnanců.

Náměstkyně Helena Rögnerová se vyjádřila k financování a připomněla povinnost všech úřadů využít nespoteřebované náklady z minulých rozpočtů, což se ZÚ a SZÚ dotýká nepřímo. Například SZÚ ještě neobdržel finance nutné na zvýšení platových tarifů vybraných kategorií zaměstnanců od 1. ledna 2022. Finance se musí najít ve zdrojích ministerstva.

Vyhodnocení a problémy krajských hygienických stanic

Třetím bodem bylo vyhodnocení jednotlivých krajských hygienických stanic a jejich problémy.

Hlavní hygienička Pavla Svřčinová z důvodu krátkého času sdělila jen několik základních informací. Hlavní hygienička společně s náměstkem a státním tajemníkem navštívili všechny KHS, aby se na místě sešli s vedením, provedli porovnání ekonomické situace, organizační struktury, struktury zaměstnanců, zajištění odborné činnosti, financí vynakládaných na státní dozor, počty preventivního dozoru atd. Našli rozdíly v zařazování zaměstnanců

do platových tříd, v počtu a struktuře obslužného personálu, počtu dozoru preventivních opatření zdraví a zadávání státního zdravotního dozoru zdravotním ústavům. Opět jsou nutné analýzy, zdůvodnění rozdílů a pokud možno narovnání na optimální stav.

Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví Ministerstva zdravotnictví

Závěrečným bodem jednání bylo vyhodnocení možností a činnosti sekce ochrany a podpory veřejného zdraví Ministerstva zdravotnictví. Systém řízení KHS odpovídá stanoveným podmínkám ve služebním zákonu, což z pohledu odborů ztěžuje řízení ředitelů KHS ze strany hlavní hygieničky. Nepochopitelné je, že metodicky jsou hlavní hygieničkou řízeny, ale o hodnocení kvality práce, odměnách, výběrových řízeních na místa ředitelů rozhoduje státní tajemník.

Odbory doporučily zapojení hlavní hygieničky do hodnocení ředitelů.

Řídící sekce Gacka Slavíková na závěr jednání požádala o možnost účasti zástupce odborů na jednání ředitelů KHS, které se bude konat začátkem června. Jednání organizuje hlavní hygienička, která považuje za vhodné účast zástupce odborů konzultovat s ředitelem KHS.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Foto autorka a Jiří Pohořalý
Více fotografií najdete u tohoto textu na svazovém webu:
<https://www.zdravotnickeodbory.cz/sekce/sekce-pracovniku-hygienicke-sluzby-2/informace-o-cinnosti-sekce/>

Připravuje se novela zákona č. 108/2006, o sociálních službách

V Iris Hotelu Eden v Praze se v pondělí 16. května 2022 uskutečnilo diskuzní fórum k novele zákona o sociálních službách. Opět tu máme na stole novelu zákona o sociálních službách. Určitě se vám v hlavě honí, tak jako mně, kolikrát je to asi novela. Jak to dopadne tentokrát? Nevíme, ale jdeme do toho, nezbývá nic jiného. Z jednání k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, tedy předávám několik informací

Novela zákona by se měla rozdělit do dvou částí. První část tzv. technická novela by měla být předložena vládě ve čtvrtém kvartálu roku 2022 s účinností od 1. 7. 2023. Druhá část novely zákona, která by se měla týkat financování sociálních služeb, by měla být předložena ve čtvrtém kvartálu roku 2023 a účinná by měla být od 1. 7. 2024. Připomínky a vyjádření k předloženým návrhům tzv. technické novely máme předložit do 6. června 2022.

Připomínky se budou vypořádávat do konce června 2022 a v červenci a srpnu se překlopí do paragrafového návrhu, který by měl odejít v následných měsících do vnitřního a vnějšího připomínkového řízení. Po vypořádání připomínek by měla novelu projednat vláda a poté, pokud vláda schválí, ji začnou projednávat poslanci v Poslanecké sněmovně.

Informace o nejdůležitějších navrhovaných změnách v tzv. technické novele zákona o sociálních službách jsem čerpala ze zasláných materiálů z MPSV a diskuzního fóra.

Změny v podpoře neformální péče směřují k doplnění pečující osoby jako cílové skupiny do zákona, včetně zákonné definice. Do pečovatelské služby, osobní asistence, odlehčovací asistence, denního stacionáře se nově vkládá nová základní činnost „návlek dovedností pro zvládnání péče o osoby závislé na jejich pomoci“.

U příspěvku na péči se pro žadatele doplňuje povinnost uvádět majitele účtu, na který bude příspěvek zasilán. Navrhuje se doplnit povinnost pro krajskou pobočku úřadu práce, která kontroluje využívání příspěvku na péči, aby se na postup této kontroly vztahoval kontrolní řád.

Rozsáhlé změny jsou navrhovány v oblasti druhů sociálních služeb, kde se nově definují sociální služby komunitního charakteru. Spojí se pobytové sociální služby – domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením – do nové sociální služby pod názvem „domov sociální péče“. Návrh obsahuje rozšíření základních činností pečovatelské

služby o „pomoc při zajištění bezpečí a možnost setrvání v přirozeném sociálním prostředí“. Nově se zavádí rozšíření azylového domu o možnost ubytovat osoby s látkovými závislostmi, tzv. „mokrý azylové domy“. Okruh osob, kterým je poskytována pečovatelská služba bez úhrady, se rozšíří o cílové skupiny odborného sociálního poradenství, o osoby ohrožené závislostmi a o oběti genderově podmíněného násilí. Součástí úprav jsou i odlehčovací služby a vydefinování přechodné doby, která se zkracuje na 180 dní.

Mezi další změny patří zakotvení standardu pro materiálně-technické a personální zajištění sociálních služeb, které by měly být upraveny v právním předpisu.

V návrhu se zavádí valorizační mechanismus maximálních úhrad za sociální služby pro každý kalendářní rok podle zákonem stanovených podmínek.

V oblasti změny kvality sociálních služeb budou následovat revize povinností poskytovatele sociálních služeb. S tím bude souviset úprava standardů kvality sociálních služeb v prováděcím předpisu a budou se doplňovat povinnosti zaměřené na ochranu práv zranitelných klientů.

Ke změnám dojde i v oblasti opatření omezujících pohyb osob, která se týkají zrušení povinné poslušnosti užití dílčích opatření s cílem snížení agrese klienta a respektování individuálního přístupu. Změny budou doprovázeny úpravou povinnosti vést užití opatření. Vypouští se opatření podávání léčivého přípravku za přítomnosti přivolaného lékaře.

Ke změnám dochází také u registrace sociální služby. Zavádí se předběžný krok pro zájemce o re-

gistraci sociální služby. Doplňuje se zákon o povinnost registrátora vydávat rozhodnutí o změně registrace bez předchozí žádosti poskytovatele v případě změny relevantních údajů v základních registrech. Upravuje se proces registrace včetně provádění změn obsažených v registru. Změny se budou týkat řízení o registraci sociálních služeb, žádosti poskytovatele o registraci sociálních služeb, evidence údajů a žádosti poskytovatele o změnu registrace. Upravuje se vymezení rejstříku a jeho obsahu včetně rozdělení rejstříku na veřejnou a neveřejnou část.

Dochází ke změnám v oblasti působnosti při zajišťování sociálních služeb a zajišťování sociální práce ve veřejné správě, kde se mimo jiné vymezuje výkon činností sociální práce sociálních pracovníků obecního úřadu typu III včetně doplnění termínu sociální pracovník – sociální kurátor. Doplňuje se povinnost pověřeného obecního úřadu cíleně vyhledávat subjekty, které poskytují sociální služby bez oprávnění.

Dochází také ke změnám v oblasti kvalifikace pro výkon činností sociálních pracovníků a upřesňuje se výkon činností sociální práce. Z důvodu změn, k nimž došlo od doby nabytí účinnosti zákona, se upravují studijní obory.

V závěru bych chtěla poděkovat všem kolegům a kolegyním ze sociálních služeb, kteří se zapojili a zaslali odborovému svazu své připomínky. Ty se v současné době zpracovávají po právní stránce a poté budou odeslány na MPSV.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
hnykova.jana@cmkos.cz
Foto autorka

Leadership má vliv na vztahy na pracovišti i na kvalitu práce

Ranní ptáče dál doskáče. Vstávám ve 4:30, abych stihl ranní let do Bruselu. Skok vskutku mezinárodní. Co tam? Za vzděláním přece! Péče o odborové členy má mnoho úrovní a já díky Odborovému svazu zdravotnictví a sociální péče ČR a pod jeho záštitou dostal skvělou možnost zúčastnit se vzdělávání na evropské úrovni. Odbory, to je ještě větší pojem než jen základní organizace, svaz či konfederace. Je to také mezinárodní síť lidí, která řeší podobné výzvy v různých odvětvích a zemích. Cíle však máme stejné. Společné mezinárodní odborové vzdělávání pak zajišťuje Evropský odborový institut (ETUI) a jeho úroveň je vskutku vysoká.

Jmenuji se Miroslav Vácha, pracuji jako záchranář, jsem místopředsedou základní organizace na Zdravotnické záchranné službě na Vysočině, členem dvou krajských komisí a krajské tripartity.

Práci na osobním seberozvoji považuji za velice důležitou součást růstu. Někdy je to vstup do neznáma mimo komfortní zónu, a to nemusí být příjemné. Odboráři jsou pro mě lidé, kteří mimo komfortní zónu vstupují poměrně často. Je to forma od-

vahy, hodnota, která je cenná a potřebná. A i přesto, že se dost bojím cestovat, vyrazil jsem 17. května na kurz Leadershipu do Bruselu. Kurz na tři dny v angličtině. Mix odborářů z celé Evropy. Z různých svazů, osobního postavení a zkušeností. Od úplných nováčků až po dlouholeté matadory a vrcholové zástupce jednotlivých svazů a organizací. Začínáme v 9 ráno a končíme v 17:30. Slovo nuda si anglicky nehledejte, nebudete ho potřebovat.

Leadership, co to cizí slovo vlastně znamená? Vyslovuje se to "lídřšip" a překládá se jako vedení lidí či vůdcovství. Ne však z pohledu manažerské role, ale z pohledu lidských kvalit a hodnoty vzájemné spolupráce. Schopnosti jít aktivním příkladem, motivovat a být součástí týmu, ne jeho revizor, dráb či soudce.

Styl vedení lidí vychází z osobnosti jednotlivce a stylů je tedy vícero. I my jsme hledali ten svůj. Každý člověk může být skvělým vůdcem. Jde o to rozumět sobě i druhým, nezapomenout na pokoru, respekt ostatním, mít jasnou vizi a jít za ní způsobem, který druhé motivuje a vyzdvihuje osobní kvality svých spolupracovníků. Je to

otázka rozvoje synergie, neboli vzájemného násobení vlastních potenciálů. Zní to možná jako vzdálený ideál, ale řada úspěšných firem právě tento druh firemní kultury a vnitřních vztahů úspěšně buduje.

Oproti tomu u šéfa, který je dosazený do vedoucí pozice v našem zdravotnickém hierarchickém řádu, neznamená automaticky, že je leader. Je to vedoucí pracovník, manažer, a to je oproti leaderovi velký rozdíl. Ve zdravotnictví je řada dosazených šéfů, ale schopnost lidí vést a motivovat je obvykle značně zanedbaná. Přitom jde o důležitou součást pracovního prostředí a tato schopnost zvyšuje kvalitu práce i vztahů na pracovišti. Možná jste v tom poznaní i vaše pracoviště.

Věřím, že je dobrý čas požadovat také zvyšování kvality manažerských profesí, které mají přímý vliv a dopad na zaměstnance. Jak? Třeba systematickou zpětnou vazbou pomocí průzkumů zaměstnanecké spokojenosti. Já už jeden takový průzkum v práci udělal a taky to za tu údajnou drzost schytl. Ale právě proto je potřeba v tom pokračovat. A jestli tuto potřebu zvyšování kvality vedoucích pracovníků nepocítíte, napište mi, chci u vás pracovat.

Miroslav VÁCHA,
ZZS Kraje Vysočina
Foto autor

V těch botách se nedá chodit

si pořídí svoji obuv a jen nadávají.

Oba kroky jsou špatně. Zaměstnanec nesmí používat svou obuv, která není schválena zaměstnavatelem. Zaměstnavatel nesmí na zaměstnance přenášet finanční plnění. I o tom nám hovoří §104 zákoníku práce. Oboje je porušením legislativy. Zaměstnanec, který by nosil svou obuv, která není schválena, například v případě pracovního

úrazu může být kráceno odškodnění úrazu.

Ideálním krokem je tedy opět využít své odbory. Ty mají dle §108 zákoníku práce právo chtít projednat mimo jiné i OOPP. Vzhledem k tomu, že se jedná o OSOBNÍ prostředky, které nesmí bránit ergonomii zaměstnance. Ergonomie nemusí být jediným důvodem. Při jedné kontrole

jsem se setkala i s obuví, kterou není možno zcela umýt, přitom na pracovišti hrozí kontakt s biologickým činitelem, který ze stélky z kůže zcela nedostanete.

Základní organizace tedy může oslovit zaměstnavatele. Ideálně již s návrhem, co by rádi a proč.

Uvádím příklad z jednoho protokolu, kdy jsem i v rámci kontroly podpořila následný krok základní organizace: „Základní obuv v hodnotě 350 Kč neodpovídá potřebám provozu z důvodu, že není možné boty omývat a desinfikovat – došlap je ze svého materiálu a v případě potřísnění dochází k trvalému kontaktu s biologickým materiálem.“

Dle praxe ze srovnatelných zařízení navrhuje inspektorka opatření na přehodnocení rizik a využívání vydefinované obuvi např. „xy“, která splňuje potřebné parametry, dá se desinfikovat a dle zaměstnanců srovnatelných subjektů je plně vyhovující. Dalším kladem je, že má i delší funkčnost na rozdíl od současné obuvi, čímž dochází navíc k finanční úspoře zaměstnavatele.

Podobnou cestou můžete postupovat například také u nedostatečného počtu halen, kdy v teplých měsících nemáte potřebné množství na střídání a praní.

Barbora VANČUROVÁ,
inspektorka BOZP,
vancurova.barbora@cmkos.cz

Hledáme nového kolegu či kolegyni

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR hledá regionálního manažera/manažerku pro Plzeňský, Jihočeský a Karlovarský kraj

Požadavky:

- * absolvent/ka SŠ, VŠ vzdělání
- * praxi v uvedené pozici
- * znalost zákoníku práce
- * velmi dobrá uživatelská znalost informačních a komunikačních technologií, znalost práce v prostředí MS Office (zejména Excel, PowerPoint)
- * znalost odborové struktury výhodou
- * řídicí průkaz skupiny B

Osobnostní předpoklady:

- * spolehlivost, pečlivost, samostatnost a zodpovědnost při plnění úkolů
- * komunikační, prezentační a organizační schopnosti
- * schopnost týmové spolupráce

Nabízíme:

- * zajímavou práci, stabilní zázemí, příspěvek na penzijní/životní pojištění, stravenky, po roce pracovní poměr na dobu neurčitou, možnost práce z domova, služební telefon, PC atd.

Náplň práce:

- Poradenská činnost pro odborové organizace
- Zastupování a přímá pomoc odborovým organizacím v procesu kolektivního vyjednávání
- Metodická pomoc při zakládání, slučování nebo rušení odborové organizace
- Další činnosti dle pokynu vedoucího

Mzdové podmínky:

- Smluvní mzda: 30 000 Kč + 20 % prémiová složka mzdy

Pracovní úvazek:

- Plný pracovní úvazek

Nástup:

- Nástup dohodou, ideálně k 1. 8. 2022

Místo výkonu práce:

- Plzeňský, Jihočeský nebo Karlovarský kraj.

Motivační dopis doplněný strukturovaným profesním životopisem, ověřenou kopií dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání zasílejte na adresu: OSZSP ČR, Koněvova 54/1107, Praha 3 nebo na e-mail: osz_cr@cmkos.cz, nejpozději do 30. 06. 2022.

Případné dotazy a bližší informace sdělí na tel. č. 723 101 965 vedoucí ekonomického a organizačního oddělení OS Ing. Šárka Tikovská.

Jihočeská krajská rada jednala v třeboňských lázních Aurora

Ve středu 25. května se uskutečnilo další jednání krajské rady Jihočeského kraje. Pořadatelství tentokrát padlo na lázeňskou Třeboň. Přínosným a příjemným zpestřením byla účast místopředsedkyně odborového svazu Jany Hnykové a místopředsedy svazu Lubomíra Francla.

Tématem byly informace o jednání zástupců Regionální rady ČMKOS s hejmanem Martinem Kubou a informace členů krajské rady od jednotlivých zaměstnavatelů. Zástupci svazu nás seznámili s informacemi z posledního jednání výkonné rady. Dále jsme probrali témata související s blížícím se sjezdem OS. Na

závěr se diskutovalo o vývoji členské základny a krocích sekce pro práci s členskou základnou. Další jednání krajské rady se bude konat 22. června.

Rád bych zároveň touto cestou chtěl jménem krajské rady, ale i osobně, poděkovat dlouholetému regionálnímu manažerovi a kolegovi Vaškovi Matouškovi za spolupráci. Přejeme ti hodně štěstí v dalším profesním i osobním životě.

Vašku, děkujeme.

Bc. Jan ŠUSTA,
předseda
jihočeské krajské rady OS,
susta.jan@nemcb.cz
Foto Jana Hnykové

Komplikovaný Olomoucký kraj

Možná vás tento titulek překvapil, ale s určitou dávkou smutku a rozhořčení musím konstatovat, že jsem se nespletl a opravdu je to tak. Já vím, na první pohled se zdá, že úrodná Haná, bodří tatíci s kulatými tvářemi a usměvavé tetinky, jsou úplně idylickým prostředím. V normálním životě snad, ve skanzenu v Příkazech určitě. Ale zaměstnavatelé a zejména politická reprezentace tohoto kraje jsou opačným protipólem idylického pohledu.

Nikdo vám nemůže dát to, co já vám můžu slíbit. To je dlouhodobý destruktivní plán jednání s odboráři. Přijďte, popovídáme si, my vám slíbíme a počkáme, co se stane. Po nějakém čase konstatujeme, že se nestalo nic. Tak přijďte, popovídáme si, my vám slíbíme a opět počkáme, co se stane... A tak se bez většího efektu navštěvujeme už několik let.

A hejtmani i náměstci slibují. Sliboval Rozbořil, sliboval Okleštěk, slibuje i Suchánek. Pan náměstek Horák se dokonce několikrát zúčastnil našich krajských konferencí a neviděl v ničem problém. Náměstek Slavotíněk už roky pomáhá řešit naše problémy se správným zařa-

zením do platových tříd a celé roky marně.

Kraj má údajně vůli problémy řešit, ale jím jmenovaní ředitelé zařízení to asi hatí. A už mnoho let slyšíme stejnou písničku. Kraj: ať si ředitelé řeknou, my jim peníze dáme, běžte za nimi. Ředitelé: my nemáme problém okamžitě přidat, ale od kraje jsme nedostali navíc ani korunu, běžte si stěžovat na kraj. A tak chodíme jako slepička v pohádce o kohoutkovi, od kraje k ředitelům a zpátky na kraj a zase k ředitelům.

Musí se uznat, že z jejich strany je to osvědčená a velmi účinná taktika, ale tohle bude fungovat jen do doby, než tzv. bouchnou saze. Je skoro obudné, že se

zodpovědní lidé spoléhají na to, že mnoho sociálních zařízení je daleko od měst, kde není tolik dalších pracovních příležitostí, a taky na to, že zaměstnanci berou svoji práci více jako poslání než práci. Ale abych nebyl nespravedlivý a negeneralizoval, toto se týká zejména Domova Paprsek Olšany a podobně jsme na tom i v Domově Štíty-Jedlí.

O nic radostnější není situace ani v Domově pro seniory v Červené, kde se bortíme se spoustou problémů týkajících se pracovního práva, BOZP i údajně šikany! A řekli byste si, že v líbezném krajině Litovelského Pomoraví to snad ani není možné.

Naštěstí tento trend není v celém kraji a sociální zařízení na jih od Olomouce a i ta na samotném severu v Javornickém výběžku fungují z pohledu odboráře normálně, funguje tam konstruktivní sociální dialog a s jednotlivými řediteli je poměrně korektní domluva při vzájemných jednáních.

Vzhledem k tomu, jak se Olomoucký kraj staví k sociálním zařízením, si tak nějak troufám říct, že kraj naštěstí není zřizovatelem ani jedné z nemocnic v tomto kraji. Jsou zde subjekty přímo řízené Ministerstvem zdravotnictví (FN Olomouc, Psychiatrická léčebna Šternberk a Psychiatrická nemocnice Bílá Voda) a pět nemocnic je ve společnosti AGEL, kde (chvála bohu) řešíme problematiku pracovního práva jenom minimálně.

Aspoň že s těmi rejstříky není tolik problémů jako ve vedlejším Moravskoslezském kraji. Ale to je asi tím, že vše v životě musí být vyvážené. No ale kdybych měl možnost něco za něco vyměnit, tak bych se radši bortil se zápisy do veřejných rejstříků, než když se teď bortíme s nekonečnými sliby pánů konšelů.

Tak příště zase něco ze Zlínského kraje, tam se toho děje taky dost.

Mgr. Ladislav KUCHARSKÝ,
regionální manažer OS,
kucharsky.ladislav@cmkos.cz

Květnové jednání krajské rady Zlínského kraje

Jednání krajské rady Zlínského kraje 10. května proběhlo tradičně v EUC klinice ve Zlíně. Konalo se za účasti hostů, a to místopředsedkyně OS Mgr. Jany Hnykové, regionálního pracovníka Mgr. Ladislava Kucharského, předsedkyně ZO Uherskohradištské nemocnice Jany Špičákové a místopředsedy ZZS Zlín Lukáše Doležela.

V průběhu jednání si členky,

mimo předání informací ze sociálních služeb, nemocnic a z hygieny, připravily témata na plánované jednání s Bc. Hanou Ančincovou, radní pro oblast sociálních věcí a neziskový sektor Zlínského kraje. Vyměňovaly se navzájem informace o pracovních podmínkách, výsledcích kolektivního vyjednávání a otázkách, které odbory aktuálně řeší se zaměstnavatelem. Diskuto-

valo se o úhradě a možnostech výběru stravy pro zaměstnance, nedostatku i napadání zdravotnického personálu. Díky hostům se dostaly informace k členům krajské rady i ze zdravotnické záchranné služby a Uherskohradištské nemocnice.

Dále byli přítomni informování o probíhající reformě psychiatrické péče a o jednání Sociálního výboru Zastupitelstva Zlínského kraje, zejména o chy-

bějících finančních prostředcích pro sociální služby v souvislosti s poskytnutými dotacemi z MPSV. Přítomní se také v závěru vyjádřili k návrhu uspořádat akce proti drahotě v Praze. Z diskuse vyplynulo uspořádat pouze jednu akci, a to v září.

Mgr. Marcela HOLČÁKOVÁ,
předsedkyně
zlínské krajské rady OS,
socslužbyvs.zoos@centrum.cz
Foto Jana Hnyková

Odboráři Sociální péče Děčín se po dvou letech sešli na členské schůzi

Před několika týdny jsme dostali na odborový svaz na 6. května pozvání na výroční členskou schůzi Místní odborové organizace OSZSP ČR Sociální péče Děčín, která se konala v podvečerních hodinách v Rumburku v prostorách kulturního střediska Dymník. Za odborový svaz se zúčastnily místopředsedkyně Jana Hnyková a vedoucí sociálního a právního oddělení Ivana Břeňková.

Členská schůze se vzhledem k pandemii COVID-19 konala po dvou letech. Členové místní odborové organizace měli na programu informace o hospodaření a činnosti výboru za rok 2021 a 2022 a zhodnocení kolektivního vyjednávání v jednotlivých zařízeních, která spadají pod tuto místní organizaci. Je jich celkem sedm. Předsedkyně Dana Slavíková ve své zprávě zhodnotila členskou základnu a benefity, které se členům poskytují. Informovala členy o blížících se volbách do výboru místní odborové organizace. Vyzvala jednotlivá zařízení k návrhu člena, který je bude zastupovat.

V závěru členské schůze měla možnost vystoupit místopředsedkyně odborového svazu Jana Hnyková a sdělit nejčerstvější informace ze sociální oblasti. Popsal navýšování platů v příspěvkové sféře od 1. ledna 2022 a průběh jednotlivých vyjednávání kvůli navýšení platů také u zaměstnanců zařazených v příloze č. 1 nařízení vlády. To se týká zaměstnanců pracujících na úseku stravovacím, prádelenském, v úklidu, údržbě a THP. Tito zaměstnanci

nedostali navýšeno již druhý rok, přitom jsou nezastupitelnou součástí pracovních týmů jak v sociálních službách, tak ve zdravotnictví.

Seznámila účastníky se schválenou a připravovanou legislativou v oblasti sociálních služeb. Připomněla důležité blízké události v odborovém svazu, a to krajskou konferenci Ústeckého kraje, která se koná 6. října 2022 v Krajské zdravotní, a IX. sjezd OS ve dnech 10. a 11. listopadu 2022 v Hotelu Olšanka v Praze.

Po všech oficiálních náležitostech členské schůze byl pro účastníky připraven kulturní program s večeří, hudbou a tanečním vystoupením skupiny Bombardóni. Všichni se moc hezky bavili.

Velké poděkování patří předsedkyni místní odborové organizace Daně Slavíkové, a to nejen za pozvání na tuto členskou schůzi, ale i za sedmnáctileté vedení této odborové organizace. Spolu jsme v poslední době řešili některé problémy, které se nám podařilo společnými silami vyřešit. Musím napsat, je to velká bojovnice, která postupnými krůčky získává výho-

dy pro své členy. Vyjednává kolektivní smlouvy v jednotlivých zařízeních a řeší další problémy mezi zaměstnavatelem a členy místní odborové organizace. Jednoduché není ani skloubit požadavky členů z rozdílných organizací sdružených v místní odborové organizaci, kterou vede. Daří se jí a má důvěru svých členů.

Bohužel musím zkonstatovat, že chce skončit po uplynutí volebního období v letošním roce a pře-

dat svoji funkci vzhledem ke svému věku a odchodu do zaslouženého důchodu. Věřím, že se všem společně podaří najít nového předsedu místní odborové organizace. Poděkování patří i dalším členům výboru za jejich práci ve prospěch ostatních členů a zaměstnanců v sociálních službách Děčín.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
hnykova.jana@cmkos.cz

Foto autorka

Zaměstnanci českobudějovické nemocnice si užili plavbu po Vltavě i návštěvu zoo

V květnu jsme uspořádali pro zaměstnance českobudějovické nemocnice výlet do pražské zoo. Celkem se akce zúčastnilo 455 účastníků. Vzhledem k velkému zájmu se akce konala ve třech termínech během třetího a čtvrtého květnového víkendu. Po odjezdu z nemocnice v Českých Budějovicích v šest hodin ráno následovala dvouhodinová plavba po Vltavě z Rašínova nábřeží do Tróje. Pro první dva termíny nám Paroplavba dokonce vypravila vlastní loď. Na všechny termíny nám přálo počasí, a tak zhruba šest hodin, které byly určeny na samotnou prohlídku zoo, uteklo jako voda.

Bc. Jan ŠUSTA,
předseda ZO OSZSP ČR
Nemocnice České Budějovice,
susta.jan@nemcb.cz

Foto autor

Zástupci evropských nemocnic a odborářů jednali o nábore a udržení zaměstnanců

Evropský sektorový sociální dialog zástupců nemocnic se konal 31. května 2022 v Bruselu. Odborové svazy veřejných služeb, konkrétně nemocnic, jsou sdruženy v Evropské federaci odborových svazů veřejných služeb (EPSU). Zaměstnavatelé evropských nemocnic jsou sdruženi v Evropské asociaci zaměstnavatelů nemocnic a zdravotní péče (HOSPEEM).

HOSPEEM byl založen v září 2005, aby zastupoval zájmy národních organizací zaměstnavatelů nemocnic v otázkách zaměstnanců a pracovněprávních vztahů na evropské úrovni. EPSU a HOSPEEM se pravidelně scházejí při přípravě akčního plánu prací a pořádání seminářů k aktuálním tématům. Na evropské úrovni se hledá kompromis postojů mezi zaměstnavateli a odbory. Sociální dialog je na dobré úrovni, problémy ve zdravotnictví je nutné řešit. Problémy jsou stejné ve všech zemích EU: nedostatek financí, personálu, stres, násilí na pracovišti, častý syndrom vyhoření...

Jednání se po dlouhé době konalo alespoň částečně v prezenční formě. Většina účastníků využila možnost on-line připojení. Jednání vedly tajemnice nemocničního sektoru, za EPSU Kirsi Sillanpää, za HOSPEEM Marta Brabca.

Rámec akcí pro nábor a udržení zaměstnanců

Největším úspěchem sociálního dialogu mezi EPSU a HOSPEEM je uzavření a podepsání aktualizovaného rámce akcí pro nábor a udržení zaměstnanců. Původní rámec akcí byl přijat před více jak deseti lety 17. prosince 2010. Revidovaný text lépe odráží změny, kritické situace, kterými evropské zdravotnictví prošlo.

Opatření zahrnují podporu nábore a udržení pracovníků v nemocničním sektoru, zlepšení pracovních podmínek, otázky organizace práce, dosažení co nejbezpečnějšího pracovního prostředí, podporu diverzity a rovnosti pohlaví, nepřetržitého profesního rozvoje všech pracovníků v sektoru a dosažení co nejbezpečnějšího pracovního prostředí.

Vyjednávání trvalo déle než rok, v určité fázi vyjednávání se zdálo, že ke společnému souhlasu ani nedojde, vyjednávací týmy se měnily, rozšířily, aby bylo dosaženo kompromisu a souhlasu obou stran.

Generální tajemnice HOSPEEM Marta Branca sdělila, že nedostatek zdravotnických pracovníků je i nadále problémem pro nemocnice a zdravotnický sektor v celé Evropě. S aktualizovaným rámcem akcí pro nábor a udržení se sociální partneři znovu zavázali k iniciativám, které mohou pomoci zaměstnavateli a zdravotnictví udržet.

Generální tajemník EPSU Jan Willem zdůraznil, že pandemie COVID-19 ukázala, jak jsou zaměstnanci důležití. Musí se zajistit jak celoživotní kvalitní vzdělávání zaměstnanců, tak jejich ochrana před psychosociálními riziky v práci. Mechanismy plánování počtu zaměstnanců musí brát v úvahu sou-

časné i budoucí potřeby resortu, aby bylo zajištěno, že na správném místě ve správný čas bude k dispozici dostatečný počet zaměstnanců s požadovanými dovednostmi.

Aktualizovaný rámec akcí zahrnuje aspekty související s COVID-19, rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, genderovou rovnost a digitalizaci se zaměřením na rostoucí problémy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které jsou pro zdravotnické pracovníky důležité. Mezi rizika patří psychosociální rizika a stres, karcinogeny, mutageny a toxické látky pro reprodukci, nebezpečné léčivé přípravky, muskuloskeletální onemocnění a také násilí ze strany třetích osob.

Sociální partneři:

- Vyzývají k urychlenému posílení veřejných zdravotnických služeb, aby bylo možné adekvátně poskytovat kvalitní péči, zajistit rovný přístup k péči a učinit zdravotnictví odolnějšími vůči budoucím mimořádným situacím.

- Vyzývají členské státy a Evropskou komisi, aby podporovaly sociální partnery v odvětvovém sociálním dialogu a procesech kolektivního vyjednávání, zejména v jižní a východní Evropě.

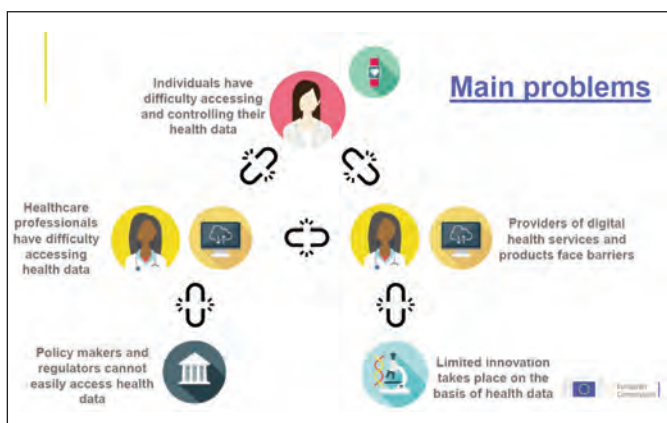
- Se zavázali posílit atraktivitu odvětví a podporovat přístup

Sběr dat o zdraví na evropské úrovni

Účastníkům jednání byla podána informace o rozsahu a problémech sběru dat v oblasti zdraví na evropské úrovni. Informaci podal zástupce generálního ředitelství Evropské komise pro oblast zdraví a bezpečnosti potravin (DG SANTE) Hugo Van Haastert.

Data musí být chráněna, nesmí být zneužita. Mezi hlavní současné problémy patří, že jednotliví občané mají potíže s tím, aby k jejich datům měl kdosi přístup a znal jejich údaje o zdravotním stavu. S bariérami se potýkají poskytovatelé pro rozvoj digitalizace, problém mohou mít s přístupem k datům i zdravotničtí pracovníci, politici a kontrolní úřady nemohou usnadnit přístup k datům, údaje o zdravotním stavu lze inovovat pouze omezeně. Bariéry je třeba řešit, cílem sběru dat na evropské úrovni je zajistit zlepšení zdravotního stavu obyvatel, více příležitostí pro výzkum a inovace.

založený na právech při nábore migrujících pracovníků.

Rámec akcí také obsahuje odkazy na stávající iniciativy pro udržení zaměstnanců, například politiku aktivního stárnutí, společné řešení rizikových faktorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Připravuje se určení vnitrostátních orgánů pro digitalizaci ve zdravotnictví, které budou pracovat v rámci postupů projednávaných ve výborech Evropské unie. Nejdříve musí

pokračování na straně 19

Zástupci evropských nemocnic a odborářů jednali o náboru a udržení zaměstnanců

pokračování ze strany 18

dojít k projednání legislativy s Radou EU a Evropským parlamentem.

Stárnutí zdravotníků a jejich udržení v práci

Účastníci se seznámili s výstu-

pem společného průzkumu EPSU-HOSPEEM k příkladům dobré praxe a tomu, co je třeba řešit v souvislosti se stárnutím zdravotnických pracovníků a podmínkami pro jejich udržení ve zdravotnictví. Do výzkumu se zapojila také Česká republika.

Problémem je, že se problematika aktivního stárnutí ve zdravotnictví v podstatě neřeší, často se neumožní flexibilní forma práce, sdílená pracovní místa, i když to zaměstnanec požaduje. Příliš se neřeší možný nástup na částečný důchod a zkrácený pracovní úvazek, který by zajišťoval výdělek ve stejné výši. Neřeší se aktivní zdravotní prohlídky, prevence, rehabilitace, psychologická pomoc a podpora, stres na pracovišti. Nesmí se připustit, že by zaměstnanci s delší praxí a zkušeností byli vyjmuti z celoživotního vzdělávání, které je zásadní, ale často se neprovádí správně.

Samostatnou výzvou je atraktivita povolání pro mladé začínající i stávající zaměstnance.

Z výzkumu vyplynulo, že by aktivnímu stárnutí pomohlo

zkrácení pracovní doby bez krácení výdělku zaměstnancům starším 60 let a ukončení práce ve směnách a noční práce bez krácení výdělku zaměstnancům starším 50 let. Práce v noci a ve směnách způsobuje zhoršení zdravotního stavu a toto zhoršení nelze adekvátně finančně kompenzovat.

Je nutné jednat s odborníky a politiky o pokynech, jak umožnit zaměstnancům zůstat v práci déle aktivní. Pokyny by měly být inspirativní. Vědět, co by mělo být provedeno, je teoreticky snadné, ale uvést to do praxe je skutečnou výzvou.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS,

brenkova.ivana@cmkos.cz

Foto EPSU

Přehled právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů v období od 10. 4. do 31. 5. 2022

(výběr)

84. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření k zajištění poskytování sociálních služeb po dobu trvání nouzového stavu

92. Zákon, kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů

97. Vyhláška k provedení některých ustanovení zákona o zdravotnických prostředcích týkajících se elektronických poukazů

98. Vyhláška o způsobu oceňování nákladů na zdravotní služby pro účely přerozdělování pojistného veřejného zdravotního pojištění

99. Vyhláška o nastavitelných parametrech přerozdělování pojistného veřejného zdravotního pojištění pro rok 2023

100. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 242/2021 Sb., o stanovení způsobu zahrnutí kompenzace do výše úhrad za hrazené služby poskytnuté v roce 2021

101. Vyhláška o systému epidemiologické bdělosti pro onemocnění COVID-19

104. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o rozhodné částce pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů

108. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 112/2019 Sb., o podmínkách použití finančních prostředků Státního fondu rozvoje bydlení na pořízení sociálních a dostupných bytů a sociálních, smíšených a dostupných domů, ve znění nařízení vlády č. 55/2020 Sb., a nařízení vlády č. 2/2021 Sb., o podmínkách použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic formou úvěru na podporu výstavby nájemních bytů na území České republiky

112. Nařízení vlády Nález Ústavního soudu ze dne 9. listopadu 2021 sp. zn. Pl. ÚS 2/20 ve věci návrhu na zrušení částí § 29 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 21 zákona č. 373/2011 Sb., o spe-

cifických zdravotních službách, a § 13 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů

113. Usnesení Poslanecké sněmovny o ukončení stavu pandemické pohotovosti

116. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, ve znění vyhlášky č. 47/2022 Sb.

122. Vyhláška o stanovení činností, které může vykonávat lékař bez odborného dohledu po získání certifikátu o absolvování základního kmene radiologického

127. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory

128. Zákon o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace

131. Zákon, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

135. Usnesení vlády České republiky o dalším prodloužení nouzového stavu v souvislosti s migrační vlnou velkého rozsahu

136. Nařízení vlády o třetím zvýšení důchodů v roce 2022

137. Nařízení vlády o třetím zvýšení příplatků k důchodu v roce 2022

138. Nařízení vlády o úpravě náhrady za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých podle pracovněprávních předpisů /nařízení o úpravě náhrady/

JUDr. Hana LISÁ, advokátka,

lisa.advokat@seznam.cz

Zvýšila se náhrada za ztrátu na výdělku

Dne 31. května 2022 bylo ve Sbírce zákonů zveřejněno nařízení vlády č. 138/2022 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých podle pracovněprávních předpisů (nařízení o úpravě náhrady), kte-

rým se zvyšuje průměrný výdělek rozhodný pro výpočet náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a pro výpočet náhrady nákladů na výživu pozůstalých o 8,2 %.

Připomínáme, že výpočet náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti

se provádí tak, že se vychází z průměrného výdělku před vznikem škody a z výdělku dosaženého po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání s připočtením případného invalidního důchodu poskytovaného z téhož důvodu. Obdobnou úpravu obsahuje zákoník práce i pro pozůstalé po zaměstnanci, který

následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání zemřel.

Ke zvýšení uvedených náhrad dochází od 1. června 2022, jako je tomu u zvýšení procentní výměry důchodů, od kterého se zvýšení náhrady za ztrátu na výdělku odvozuje.

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ,
randova.stepanka@cmkos.cz

COVID-19 jako nemoc z povolání v roce 2020 a 2021

Posuzování a uznávání nemocí z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání upravuje několik právních předpisů, zejména zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, vyhláška č. 104/2012 Sb., o stanovení bližších požadavků na postup při posuzování a uznávání nemocí z povolání a okruh osob, kterým se předává lékařský posudek o nemocí z povolání, podmínky, za nichž nemoc nelze nadále uznat za nemoc z povolání, a náležitosti lékařského posudku (vyhláška o posuzování nemocí z povolání), zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Nemoci z povolání jsou podle § 1 odst. 1 nařízení vlády č. 290/1995 Sb., nemoci vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických nebo jiných škodlivých vlivů, pokud vznikly za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání. Nemoci z povolání se rozumí též akutní otrava vznikající nepříznivým působením chemických látek. Nemocemi z povolání jsou též nemoci, které byly uvedeny v seznamu nemocí z povolání platném ke dni 31. prosince 1995 (příloha č. 1 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení) a vznikly přede dnem účinnosti tohoto nařízení za podmínek uvedených v tomto seznamu.

Nemoci z povolání jsou uvedeny v seznamu nemocí z povolání, který tvoří přílohu tohoto nařízení. Nemoci z povolání jsou v seznamu nemocí z povolání rozděleny do šesti kapitol – kapitola I (nemoci z povolání způsobené chemickými látkami), kapitola II (nemoci z povolání způsobené fyzikálními faktory), kapitola III (nemoci z povolání týkající se dýchacích cest, plic, pohrudnice a pobříšnice), kapitola IV (nemo-

ci z povolání kožní), kapitola V (nemoci z povolání přenosné a parazitární) a kapitola VI. (nemoci z povolání způsobené ostatními faktory a činiteli). U jedné osoby může být uznáno ze seznamu nemocí z povolání více případů nemocí z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání.

V roce 2020 se v seznamu nemocí z povolání poprvé objevilo nové infekční onemocnění – COVID-19, způsobené koronavirem SARS-CoV-2. Toto onemocnění je systematicky zařazeno jako nemoc z povolání v rámci Kapitoly V. (nemoci z povolání přenosné a parazitární).

Statistika nemocí z povolání podle Národního registru nemocí z povolání v letech 2020 a 2021

Výskyt profesionálních onemocnění zahrnujících nemoci z povolání a ohrožení nemocí z povolání představuje významný ukazatel zdravotního stavu populace a pracovních podmínek v ČR. Data za roky 2020 a 2021 zmíněná v tomto článku vycházejí z Národního registru nemocí z povolání (NRNP), který je součástí Národního zdravotnického informačního systému ve správě Ústavu zdravotnických informací a statistiky. Profesionální one-

mocnění se do NRNP hlásí na základě vyhlášky č. 373/2016 Sb., o předávání údajů do Národního zdravotního informačního systému. Podle této vyhlášky má každý poskytovatel zdravotních služeb, který uznal nemoc z povolání, povinnost předávat údaje do NRNP. Údaje se předávají za každou uznanou nemoc z povolání či ohrožení nemocí z povolání; následně povinnému hlášení podléhá i stav, kdy tato onemocnění již podmínky pro uznání nesplňují.

Počet hlášených nemocí z povolání

V roce 2020 bylo v ČR u 952 pracovníků (438 mužů a 514 žen) hlášeno celkem 1 112 profesionálních onemocnění, z toho bylo 1 035 nemocí z povolání a 77 ohrožení nemocí z povolání. V roce 2021 bylo v ČR u 5 890 pracovníků (1 249 mužů a 4 641 žen) hlášeno celkem 6 043 profesionálních onemocnění, z toho bylo 5 991 nemocí z povolání a 52 ohrožení nemocí z povolání. Ve srovnání s rokem 2020 vzrostl v roce 2021 celkový počet hlášených profesionálních onemocnění o 4 931, tj. o 443 % případů.

V roce 2020 byl u 143 osob a v roce 2021 u 141 osob hlášena více než jedna nemoc z povolání, ohrožení nemocí z povolání nebo jejich kombinace. Nejčastěji byla diagnostikována kombinace syndromu karpálního tunelu na pravé a levé ruce vzniklého při práci s přetěžováním končetin nebo při práci s vibrujícími nástroji, v roce 2021 pak i reinfekce COVID-19.

Nemoci z povolání podle kraje vzniku

Pokud jde o zastoupení nemocí z povolání podle krajů vzniku, tak v obou letech bylo nejvíce nemo-

ci z povolání diagnostikováno v Moravskoslezském kraji (v roce 2020 celkem 290, tj. 28 % všech hlášených případů, v roce 2021 celkem 1187, tj. 19,8 % všech hlášených případů). Nejpočetnější kategorií hlášených nemocí z povolání v tomto kraji v roce 2020 představovala onemocnění způsobená fyzikálními faktory (nemoci z přetěžování končetin, nemoci z vibrací), dále o přenosné a parazitární onemocnění (COVID-19 hlášen v 36 případech), silikózu nebo pneumokoniózu uhlokopů způsobenou černouhelným prachem s obsahem volného krystalického oxidu křemičitého, včetně nádorového onemocnění plic, a nemoci kožní. V roce 2021 představovala nejpočetnější kategorií hlášených nemocí z povolání v tomto kraji onemocnění přenosná a parazitární (celkem 1009, z toho COVID-19 hlášen 999krát). V sestupném pořadí následovaly nemoci způsobené fyzikálními faktory, nemoci dýchacích cest, plic, pohrudnice a pobříšnice a kožní nemoci. V odstupu za Moravskoslezským krajem následovaly v roce 2020 kraje Olomoucký (celkem 112 případů, z toho COVID-19 hlášen 29krát) a Jihomoravský (celkem 83 případů, z toho COVID-19 hlášen 24krát); v roce 2021 kraje Olomoucký (celkem 1047 případů, z toho COVID-19 hlášen 994krát) a Královéhradecký (celkem 649 případů, z toho COVID-19 hlášen 627krát). Zastoupení nejpočetnějších kategorií nemocí z povolání u těchto krajů kopírovalo Moravskoslezský kraj.

pokračování na straně 21

COVID-19 jako nemoc z povolání v roce 2020 a 2021

pokračování ze strany 20

Kraj	Kapitola seznamu nemocí z povolání												Celkem	
	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.			
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Hl. m. Praha	-	1	7	3	2	1	2	2	34	251	-	1	45	259
Středočeský	-	-	34	29	16	9	1	5	4	85	-	-	55	128
Jihočeský	-	-	42	37	10	4	6	4	5	334	-	-	63	379
Plzeňský	1	1	28	21	11	14	19	15	19	475	-	-	78	526
Karlovarský	-	-	3	8	1	-	6	1	11	62	-	-	21	71
Ústecký	-	-	17	18	7	4	9	8	6	194	-	-	39	224
Liberecký	-	-	25	16	3	3	4	1	1	220	-	-	33	240
Královéhradecký	-	-	25	9	2	2	12	11	14	627	-	-	53	649
Pardubický	3	-	39	28	4	-	15	4	18	341	-	-	79	373
Vysočina	-	-	13	2	1	2	5	4	21	98	-	-	40	106
Jihomoravský	-	-	15	6	6	1	21	6	41	485	-	-	83	498
Olomoucký	1	-	53	31	8	4	17	7	33	1005	-	-	112	1047
Zlínský	-	-	13	11	1	1	4	2	10	251	-	2	28	267
Moravskoslezský	-	-	166	129	53	39	10	10	61	1009	-	-	290	1187
Zahraníčí	-	-	-	1	-	-	-	-	16	36	-	-	16	37
Celkem	5	2	480	349	125	84	131	80	294	5473	0	3	1035	5991

Zpracováno dle údajů z publikací Nemoci z povolání v České republice – www.szu.cz

Výsvětlivky k tabulce:

Kapitola I. – Nemoci z povolání způsobené chemickými látkami

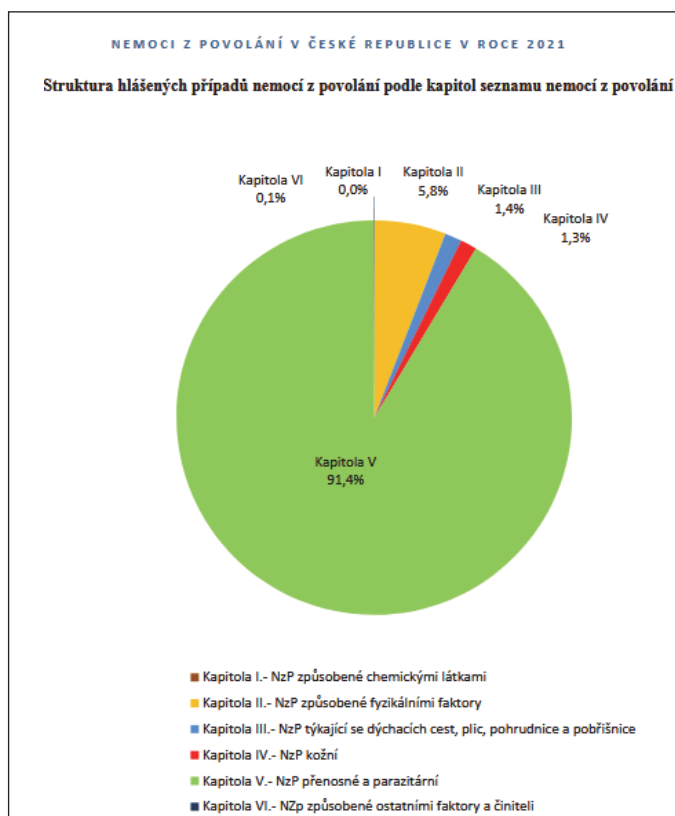
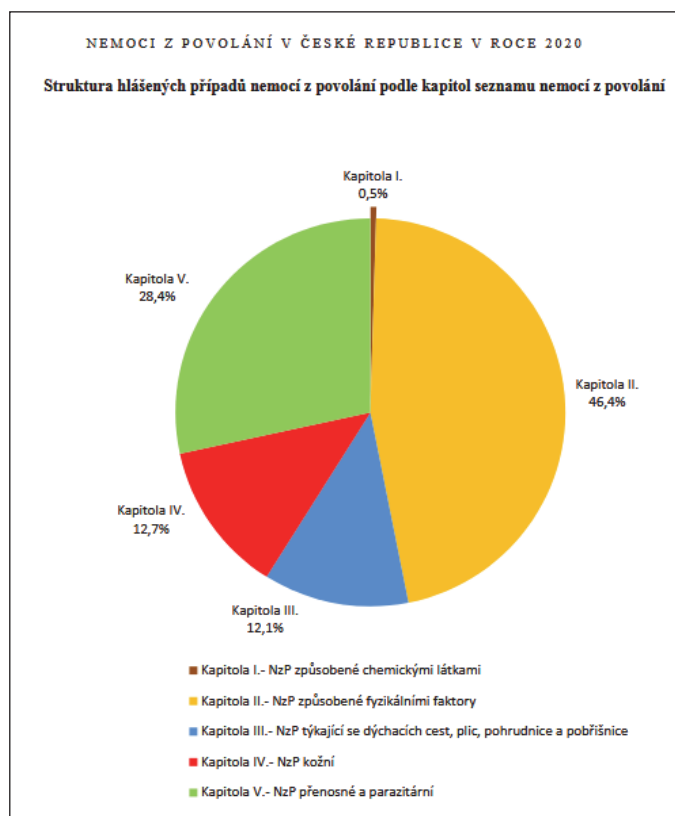
Kapitola II. – Nemoci z povolání způsobené fyzikálními faktory

Kapitola III. – Nemoci z povolání týkající se dýchacích cest, plic, pohrudnice a pobřišnice

Kapitola IV. – Nemoci z povolání kožní

Kapitola V. – Nemoci z povolání přenosné a parazitární

Kapitola VI. – Nemoci z povolání způsobené ostatními faktory a činiteli

Zdroj: Publikace Nemoci z povolání v České republice v roce 2020 a v roce 2021 – www.szu.cz

pokračování na straně 22

COVID-19 jako nemoc z povolání v roce 2020 a 2021

pokračování ze strany 21

Nemoci z povolání a onemocnění COVID-19

Jak je vidět výše, rok 2021 byl i z pohledu statistiky nemocí z povolání ve znamení epidemie COVID-19, která způsobila dramatický nárůst počtu a změnu ve struktuře hlášených nemocí z povolání (onemocnění COVID-19 je v rámci Národního registru nemocí z povolání (NRNP) řazeno jako nemoc z povolání v rámci Kapitoly V. pod evidenčním kódem V.1.45 pro onemocnění vzniklá v ČR a pod kódem V.3.36 pro onemocnění vzniklá v zahraničí).

Zatímco v roce 2020 bylo do Národního registru nemocí z povolání nahlášeno pouze 150 případů COVID-19, v roce 2021 to bylo již 5364 případů tohoto onemocnění, z toho 32krát šlo o recidivu tohoto onemocnění. To způsobilo výrazný růstový zlom ve vývoji celkového počtu uznaných případů nemocí z povolání v ČR.

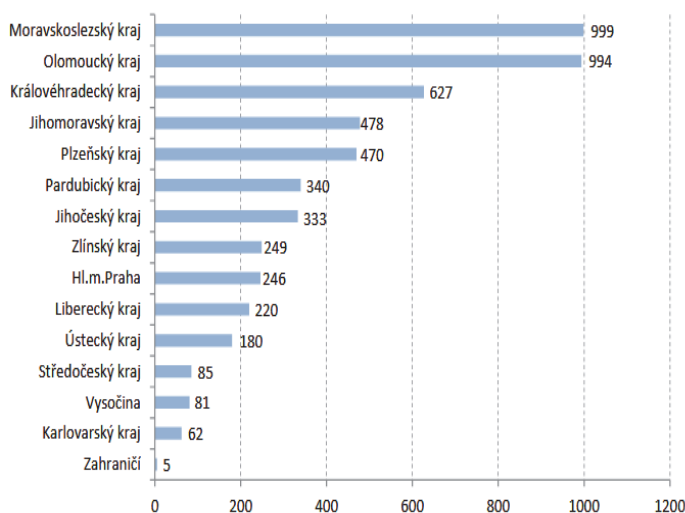
Nejvíce onemocnění COVID-19 bylo v roce 2021 hlášeno v Moravskoslezském kraji (999 případů), následovaly kraje Olomoucký (994 případů), Královéhradecký (627). Nejméně případů bylo hlášeno ze zahraničí (Afghánistán v 5 případech), z Karlovarského kraje (62 případů) a z Kraje Vysočina (81 případů).

Kraj	Případy COVID-19 hlášené do NRNP, rozdělení podle kraje vzniku v roce 2021
Hl. m. Praha	246
Středočeský	85
Jihočeský	333
Plzeňský	470
Karlovarský	62
Ústecký	180
Liberecký	220
Královéhradecký	627
Pardubický	340
Vysočina	81
Jihomoravský	478
Olomoucký	994
Zlínský	249
Moravskoslezský	999
Zahraničí	5
Celkem	5364

Zpracováno dle údajů z publikací *Nemoci z povolání v České republice* – www.szu.cz

NEMOCI Z POVOLÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2021

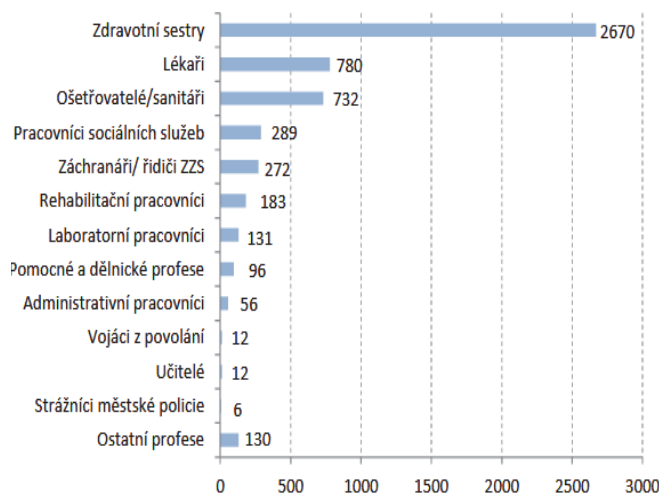
3.2.10 Případy covid-19 hlášené do Registru NzP; rozdělení podle kraje vzniku

Zdroj: *Publikace Nemoci z povolání v České republice v roce 2021* – www.szu.cz

U onemocnění COVID-19 se v případě uznaných nemocí z povolání většinou jednalo o zaměstnance v odvětví ekonomické činnosti „Zdravotnictví a sociální péče“ (celkem 148 zaměstnanců v roce 2020 a 5335 zaměstnanců v roce 2021). Méně byli postiženi zaměstnanci z dalších odvětví (vojáci z povolání, strážníci městské policie z odvětví „Veřejná správa a obrana“, učitelé, kuchařky ve školní jídelně z odvětví „Vzdělávání“). V rámci zdravotnictví a sociálních služeb onemocněly zejména zdravotní sestry, následovali lékaři, sanitáři, pracovníci v sociálních službách a záchranáři.

3.2.12 Případy covid-19 hlášené do Registru NzP; rozdělení podle profese

Zdroj: *Publikace Nemoci z povolání v České republice v roce 2021* – www.szu.cz

Pro zajímavost, z ostatních infekčních nemocí ze skupiny V.1 mimo COVID-19 následovaly v sestupném pořadí v obou letech svrab (84 případů v roce 2020, 47 případů v roce 2021), dáivý kašel (7 případů v roce 2020, 4 případy v roce 2021) a virový zánět spojivek (7 případů v roce 2020, 3 případy v roce 2021). Jiné infekce se vyskytly ojediněle.

Dle informací Státního zdravotního ústavu byly v roce 2021 hlášeny zejména případy, které vznikly v březnu až prosinci 2020. Případy vzniklé v roce 2021 se zatím vyskytovaly méně často. Samotný proces mezi vznikem onemocnění COVID-19, jeho uznáním za nemoc z povolání a hlášením do NRNP je relativně dlouhý, může trvat až několik měsíců. Lze proto očekávat, že další případy onemocnění COVID-19 (zejména jeho varianta omicron) se ve statistikách projeví až v následujících letech.

Závěr

V posledních dvou letech byl dle statistik zaznamenán nárůst případů u přenosných a parazitárních onemocnění. Tento nárůst byl způsoben zejména novým infekčním onemocněním COVID-19. Bližší informace včetně celé souhrnné zprávy o nemocích z povolání v České republice za rok 2020 a za rok 2021 lze nalézt na internetových stránkách Státního zdravotního ústavu: <http://szu.cz/publikace/data/nemoci-z-povolani-a-ohrozeni-nemoci-z-povolani-v-ceske-republice>.

I dosud se na OS setkáváme se s tím, že zaměstnanci ze zdravotnictví a sociálních služeb nevědí, že onemocnění COVID-19 může být za určitých specifických podmínek uznáno za nemoc z povolání. O tom, jak postupovat při uznání onemocnění COVID-19 jako nemoci z povolání, vás již informovaly naše inspektorky BOZP Barbora Vančurová (článek COVID-19 jako nemoc z povolání – jak postupovat v Bulletinu č. 10/2020 a na svazovém webu:

<https://www.zdravotnickeodbory.cz/covid-19-jako-nemoc-z-povolani-jak-postupovat/>) a Bc. Andrea Hrabčáková (článek COVID-19 jako nemoc z povolání v Bulletinu č. 2/2021 a na svazovém webu: <https://www.zdravotnickeodbory.cz/covid-19-jako-nemoc-z-povolani/>).

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ, randova.stepanka@cmkos.cz